

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗВІТ ректора Одеської державного екологічного університету доктора фізико-математичних наук, професора Степаненка С.М. за 2022 рік про виконання зобов'язань, викладених у контракті

Вступ

Звітуючи про виконання умов контракту з Міністерством освіти і науки України № І-130 від 02.07.2018р., доповідаю, що управління в Одеському державному екологічному університеті (далі – ОДЕКУ або університет) здійснювалося у відповідності до вимог чинного законодавства України, особливих умов воєнного стану, Статуту університету з врахуванням принципів колегіальності та академічних свобод, які є притаманними та традиційними для університету.

Найбільш важливі питання життєдіяльності університету обговорювалися на засіданнях колегіальних органів управління – конференція трудового колективу (засідання конференції відбуваються щорічно зі звітом ректора та для вирішення інших питань, віднесених Статутом університету до компетенції цього органу управління), Вчена рада університету (засідання відбуваються щомісячно), ректорат (засідання відбуваються щотижнево), Вчених радах інституту, факультетів, Педагогічних радах фахових коледжів тощо.

Діяльність адміністрації університету, очолюваної ректором, була спрямована на реалізацію завдань, окреслених Законами України „Про освіту”, „Про вищу освіту”, постановами Кабінету Міністрів України в частині, що стосується розвитку вищої освіти, рішеннями колегій та іншими нормативними актами Міністерства освіти і науки України, інших органів центральної виконавчої влади.

В той же час військова агресія РФ з 24 лютого 2022 року внесла суттєві корективи у всі напрями діяльності адміністрації та колективу університету в цілому. У першій половині 2022 року діяльність адміністрації була спрямована на виконання мобілізаційних завдань з урахуванням необхідності переходу на прискорену підготовку військових гідрометеорологів для ЗСУ, налагодження освітнього процесу та випуску фахівців, збереження контингенту студентів. Були проведені заходи по забезпеченню умов збереження режимної документації, носіїв секретної інформації та архіву університету, а також були вжиті додаткові заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки.

У зв'язку з тимчасовою окупацією м. Херсон на виконання наказу МОН України від 25.04.2022р. № 381 "Про тимчасове переміщення Херсонського гідрометеорологічного фахового коледжу Одеського державного екологічного університету" адміністрацією університету разом з керівництвом ВСП "Херсонський гідрометеорологічний фаховий коледж" було проведено тимчасове переміщення коледжу до Одеського державного екологічного університету, налагодження освітнього процесу, завершення навчального року та видачі дипломів випускникам фахового коледжу. Також була налагоджена робота приймальної комісії Херсонського гідрометеорологічного фахового коледжу, затверджені правила прийому на 2022 рік та організований прийом до коледжу у 2022 році.

Також була надана організаційна допомога ВСП "Харківський природоохоронний фаховий коледж", який після 24 лютого раптово опинився у

прифронтовій полосі. Колектив коледжу вирішив відмовитися від тимчасового переміщення (протокол №4 від 31.08.2022р.) та продовжує роботу в місці свого звичайно розташування. Пошкодження майна (вікна 1 та 4 поверхів будівлі коледжу та комп'ютерний клас у 407 ауд. будівлі коледжу) не завадило розпочати освітній процес у дистанційній формі з 1 вересня 2022 року.

26 липня 2022 року внаслідок ракетного обстрілу мосту через р. Дністер (селище Маяки Одеської області) було пошкоджено майно Гідроекологічного польового центру практичної підготовки Одеського державного екологічного університету. Площа пошкоджень 783 кв.м., попередньо нарахована сума збитків складає 714 500 грн. Вжитими оперативними заходами було законсервовано ушкоджені будівлі та приміщення центру.

Багато співробітників та студентів залучилися до волонтерської та благодійної діяльності, пішли до лав загонів територіальної оборони та ЗСУ.

При підготовці до нового навчального року особлива увага приділялася обладнанню сховищ в навчальних корпусах для забезпечення поновлення освітнього процесу в аудиторному режимі. В результаті вжитих заходів було підготовлено укриття на 275 місць в навчально-лабораторному корпусі №2, яке отримало у встановленому порядку дозвіл на експлуатацію. Це дало можливість організувати аудиторний режим освітнього процесу для студентів 1 та 2-го курсів бакалавріату. Ведеться робота по спорудженню укриття під навчально-лабораторним корпусом № 1 ємкістю до 900 осіб, що повністю забезпечить безпечні умови навчання та роботи всіх студентів та співробітників університету.

Восени 2022 року адміністрація університету зосередила зусилля щодо забезпечення безперебійного освітнього процесу, роботи гуртожитків в осінньо-зимовому сезоні та основних служб університету в умовах довготривалих відключень електрики – було отримано два дизельних генератора потужністю 30 і 5 кВт та налагоджено подання електричної енергії в газову котельню, яка обслуговує гуртожитки університету, та до Обчислювального центру університету і декілька адміністративних приміщень навчально-лабораторного корпусу №1. В тому числі, до обладнаного пункту Незламності.

В той же час в університеті здійснювалися планові заходи щодо забезпечення діяльності по всіх напрям діяльності відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07. 2014 р., інших нормативно-правових актів. Діяльність адміністрації університету також була спрямована на реалізацію передвиборчої програми ректора згідно з Планом ректорату Одеського державного екологічного університету по реалізації передвиборчої програми ректора Степаненка С.М., затвердженої рішенням ректорату від 17.09.2018р. В цьому плані були передбачені заходи у 6-ти секторах діяльності:

- організаційні заходи
- зміни в організації освітнього процесу
- зміни у формуванні методичного забезпечення освітнього процесу
- зміни в організації наукової діяльності
- зміни у фінансово-господарській діяльності

- зміни у порядку оприлюднення інформації про діяльність університету.

Питання щодо стану реалізації цього Плану щорічно розглядаються на засіданнях Вченої ради ОДЕКУ та регулярно – на засіданнях ректорату, Методичної та Науково-технічної рад університету.

Короткий огляд досягнень університету у 2022 році¹

1. Досягнення у сфері освітньої діяльності

За цей час в університеті суттєво оновлено нормативну базу організації освітнього процесу, наукових досліджень, студентського самоврядування. В тому числі:

- Здійснено упорядкування переліку спеціалізацій та освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в університеті;
- Дистанційна форма навчання в університеті набула подальшого розвитку: всі викладачі університету підключені до ліцензійної платформи ZOOM, стабільно працює система Е-навчання на базі платформи Moodle, запроваджуються нові форми подання лекційного матеріалу (через розміщення відеолекцій в YouTube), проведення практичних та лабораторних занять за допомогою платформи Labster тощо;
- Розвивається електронний репозитарій академічних текстів університету та йде його наповнення (вже занесено більше 5000 найменувань навчальної та навчально-методичної літератури);
- За допомогою електронної системи перевірки академічних текстів перевіряються всі наукові статті, монографії, дисертаційні роботи, випускові роботи бакалаврів та магістрів;
- Згідно з ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності визначено склад груп забезпечення спеціальностей та призначено гарантів освітніх програм;
- Робота щодо підготовки науково-методичної літератури здійснювалась згідно із затвердженими планами по відповідних кафедрах університету;
- У складі консорціуму європейських університетів та науково-дослідних установ Одеський державний екологічний університет у 2022 році виконував міжнародний проект за програмою Erasmus+ «Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом'якшення в локальному, національному та регіональному масштабах/Multilevel Local, Nation- and Regionwide Education and Training in Climate Services, Climate Change Adaptation» (ClimEd), 619285-

¹ Більш детально аналіз показників діяльності Одеського державного екологічного університету в 2022 році представлений у відповідних розділах цього звіту

ERP-1-2020-1-FI-ERPКА2-СВНЕ-JP (2020-2023 pp.), грант-координатором якого є Університет Гельсінкі, Фінляндія.

- 3 липня 2022 р. в ОДЕКУ діє програма OPENSACES, що фінансується німецькою службою академічних обмінів DAAD. В рамках проекту в осінньому семестрі 2022-2023 навч. року проводилося викладання декількох дистанційних курсів з навчального плану Грайфсвальдського університету, Німеччина, що були спеціально адаптовані для потреб українських слухачів. Зокрема, ст. викл. Гопцій М.В. пройшла тренінг «Методичні аспекти викладання ГІС на базі вільного програмного забезпечення» в рамках проекту OPENSACES;
- Магістрантка Шепель Н.А. з 01.10.2021 р. по 01.06.2022 р. проходила стажування в Університеті Саутгемптон, Великобританія. Студентка Демешкан І.О. у липні-серпні 2022 р. проходила виробничу практику в компанії «Silver sea Cruises», Багамські острови. 4 аспіранти з 18 червня по 31 серпня 2022 р. проходили стажування в Інституті фізики Університету ім. М. Коперніка в м. Торунь, Польща. Аспірантка Наконечна Ю.О. була на науковому стажуванні в Інституті прісноводної екології та рибництва ім. Лейбніца (IGB), ФРН, з 1.04.2022 р. по 31.10.2022 р. Асп. Богушенко А.О. почала стажування у Німецькому федеральному екологічному фонді (DBU) в м. Берлін (з 1.12.2022 р. по 31.05.2023 р.). Асп. Зайцева-Великодна С.С. з травня 2022 р. проходить практику в якості менеджера з управління проектами у Фонді «Свобода та Демократія», м. Варшава, Польща.
- Узгоджено програму «спільний диплом» з Університетом у Бельсько-Бялій, Польща, для студентів 2-го (магістерського) РВО за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки.

2. Досягнення у сфері наукової діяльності

- Наукові та науково-педагогічні працівники університету у 2022 р. виконували за грантами 1 вітчизняний (МОН України) та 1 міжнародний (HORIZON 2020) наукові проекти, а також 15 кафедральних наукових тем, зареєстрованих відповідно до діючих вимог;
- За індивідуальними грантами науково-педагогічні працівники університету приймають участь у виконанні 5 міжнародних наукових проектів, 3 науково-педагогічні працівники мали відрядження за кордон для наукової роботи та 8 пройшли стажування за кордоном;
- Доходи університету за спеціальним фондом від отриманих міжнародного гранту на наукову діяльність становили в 2022 р. більше **525 тис. грн.** та складають майже 50% від загальних надходжень на наукову діяльність;

- За показниками наукометричної бази Scopus індекс Гірша університету збільшився з **17** у 2021 р. до **21** у 2022 р. У 2022 р. була проіндексована значна кількість статей (матеріалів доповідей) працівників університету, опублікованих ще у 2021 році і віднесених базою даних Scopus до минулого року. В результаті показник кількості статей, опублікованих у 2021 році збільшився з 29 (на кінець 2021 р.) до 60, а цитувань – з 380 до 644.
- Кількість цитувань робіт науковців університету в базах даних Web of Science і Scopus станом на кінець 2022 р. була близька до показників минулого року: 293 у 2022р. і 313 у 2021 за базою Web of Science, 396 у 2022 р. і 380 у 2021 р. за базою Scopus;
- 39 науково-педагогічних працівників університету мають 5 і більше наукових публікацій, які індексуються в науко-метричних базах Scopus та Web of Science.
- «Український гідрометеорологічний журнал», який видається університетом додатково до спеціальності 103 Науки про Землю визнаний фаховим періодичним виданням категорії «Б» за спеціальністю 101 Екологія
- 7 науково-педагогічних працівників університету та 1 аспірант пройшли або продовжують наукове стажування тривалістю пів року і більше в провідних наукових установах або університетах Європи;
- Колектив співробітників кафедри хімії навколишнього середовища став Переможцем у Відкритому конкурсі на кращий патент у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки, який проводився на базі Університету цивільного захисту України, та диплом I ступеня отримав патент на корисну модель «Спосіб виділення ртуті з солянокислих розчинів» .
- Старший викладач кафедри гідрології суші Докус А.О. отримала стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених;
- У 2022 році, не зважаючи на військовий стан, в університеті проведено п'ять міжнародних та всеукраїнських наукових/науково-практичних конференцій та два регіональних/університетських захода;
- З 2021 р. виконується міжнародний науковий проект за програмою HORIZON 2020 «Розробка оптимальної та відкритої підтримки досліджень Чорного моря / Developing Optimal and Open Research Support for the Black Sea (DOORS)», № 101000518 / H2020-BG-2020-2 (2021-2024 pp.), координатором якого є Національний інститут з досліджень та розробок в галузі морської геології та геоекології (GEOECOMAR), Румунія.

3. Зміцнення матеріально-технічної бази університету

- У 2022 році за рахунок коштів спеціального фонду та міжнародних освітніх проектів було придбане обладнання та устаткування для навчальних та наукових лабораторій на загальну суму **273,6 тис. грн.**;
- Для забезпечення навчального процесу, наукових досліджень та сталого функціонування підрозділів університету у 2022 році було придбано предметів та матеріалів на загальну суму **374,8 тис. грн.**;
- До початку навчально року було створено та обладнане приміщення укриття в НЛК№2 ємкістю на 275 місць, пункт незламності в НЛК№1. Почалося будівництво укриття ємкістю на 900 місць в НЛК№1;
- У 2022 році був здійснений ремонт обладнання, устаткування, навчально-лабораторної бази та гуртожитків університету на загальну суму **656,6 тис. грн.** В тому числі були відремонтовані:
 - приміщення кафедри метеорології та кліматології (ауд. 414) навчально-лабораторного корпусу № 1;
 - санітарні вузли на всіх 7 поверхах навчально-лабораторного корпусу № 2. Також було проведено обстеження технічного стану будівлі навчально-лабораторного корпусу №2;
 - житлові приміщення гуртожитку № 2 (блоки 805-808, 823-826);
 - пожежне водоймище університету.
- **Власними силами господарською частиною у 2022 році виконані роботи:**
 - поточний ремонт коридору вдовж поточних ауд. № 241, 242, 243 НЛК № 1 (ремонт стелі, стін – шпаклівка, пофарбування);
 - поточний ремонт (стягування підлоги) лабораторного приміщення кафедри АСМНС (ауд. 131 НЛК № 1); а також ауд. № 124, 126 НЛК № 1;
 - оновлення покриття стін фарбою вдовж ауд. №305 НЛК № 1 до балкона;
 - оновлення освітлення та фарбування стелі та стін біля приймальної комісії;
 - для відведення липневих вод по периметру НЛК № 1 проведені роботи по облаштуванню опалубки довжиною біля 10 метрів та висотою понад 50 см;
 - проведена заміна старих ламп на нові світлодіодні: по НЛК № 1 (ауд. 119 , 241, 242, 304, 316, коридор 3 поверху в повному обсязі); оновлено освітлення в підвальному приміщенні НЛК № 1;
 - зібрали та відвантажили макулатури 5405 кг, із них 615 кг згідно з актами списання підрозділів.

- **У гідроекологічній річній навчально-науковій лабораторії (с. Маяки):**
 - проводилася консервація приміщень, які постраждали у липні 2022 року під час вибухів поблизу лабораторії;
 - виконано ремонт та фарбування плавзасобів та катера, устаткування до них, а також автокара; замінений електротрансформатор, який згорів напередодні початку навчальних практик;
 - прокладено нові лінії водогону (50м), новий відрізок лінії електромережі та виконано ремонт двох поривів;
 - для покращення умов проведення учбових практик студентів, комунікації з підрозділами ОДЕКУ та іншими організаціями підключений Інтернет.
- **У спортивному корпусі університету:**
 - зроблений частковий ремонт покрівлі;
 - зроблений ремонт стін у роздягальних кімнатах, душових; замінені старих батареї на нові в басейні;
 - замінені вузли водопостачання та системи опалення; старих гідронасосів на нові;
 - зроблена промивка теплообмінника.
- **В коледжі комп'ютерних технологій університету:**
 - відремонтовано і оновлено 20 навчальних кабінетів, повністю відремонтована поточна аудиторія на 60 посадочних місць;
 - переоснащені 7 комп'ютерних класів, загальна кількість комп'ютерів достатньої конфігурації складає 58 одиниць. Класи оснащені місцями для роботи з переносними гаджетами;
 - підтримується створена у 2016 році зона WiFi по периметру головного корпусу (додатково встановлені маршрутизатори, свічі та інші прилади);
 - вкрито шифером стелі переходу (площа 120 кв.м), а також стеля електричної підстанції (площа – 30 кв.м.);
 - 55 метрів підлоги коридору II поверху головного корпусу покрито керамічною плиткою;
 - проведена заміна електролюмінесцентних ламп у фойє, коридорі 2-го поверху головного корпусу та коридорі 2-го корпусу на LED лампи (65 од.);
 - щорічно проводиться літній профілактичний поточний ремонт коридорів, приміщень кухні, туалетів та душових гуртожитку

Про сталий розвиток університету в останні роки свідчать результати національних рейтингів 2014-2019 років, які наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка рейтингу Одеського державного екологічного університету

Рік	Рейтинг ЗВО ТОП-200	Рейтинг ЗВО Webometrics	Рейтинг ЗВО Scopus
2018	89	128	66
2019	78	103	53
2020	74	67	61
2021	83	43	74
2022	77	48	82

Загальна характеристика Одеського державного екологічного університету

Одеський державний екологічний університет Міністерства освіти і науки України був заснований 1 травня 1932 року в місті Харкові - тодішній столиці України як *Харківський інженерний гідрометеорологічний інститут*. З вересня 1944 року відповідно до рішення Уряду інститут був перебазований з Ашхабада в Одесу та перейменований в *Одеський гідрометеорологічний інститут* (ОГМІ).

Всебічний розвиток вищого навчального закладу, постійне вдосконалювання навчального і наукового процесів, розвиток матеріально-технічної бази дало підставу Уряду України для перетворення Одеського гідрометеорологічного інституту в університет. 9 серпня 2001 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 363-р та за відповідним наказом Міністерства освіти і науки України № 624 від 05.09.2001р. на базі ОГМІ був створений *Одеський державний екологічний університет* (ОДЕКУ).

За 90 років своєї історії Одеський державний екологічний університет розвивав дві унікальних області підготовки кадрів і наукових досліджень. З одного боку, історично, у ньому розвивався важливий для України напрямок, пов'язаний з підготовкою інженерних і наукових кадрів в області гідрометеорології та моніторингу стану навколишнього середовища. З іншого боку, специфіка гідрометеорологічного напрямку підготовки забезпечила формування потужної кадрової, методичної та наукової основи для створення системи вищої екологічної освіти в університеті.

Насьогодні Одеський державний екологічний університет є закладом вищої освіти по підготовці фахівців з вищою освітою в області гідрометеорології, екології, моніторингу та охорони навколишнього природного середовища, організації природоохоронної діяльності, водних біоресурсів та аквакультури, менеджменту природокористування, геодезії та землевпорядкування, геоінформаційних комп'ютерних систем і технологій.

Університет здійснює підготовку фахівців з 10 спеціальностей та за більше ніж 20 освітніми програмами для роботи у різних галузях економіки та державного управління відповідно до заключних угод на підготовку фахівців з Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною екологічною інспекцією України, Державною гідрометеорологічною службою України, Державною службою з надзвичайних ситуацій МВС України, Національним Антарктичним центром, Державним агентством водних ресурсів України, Міністерством оборони України, Державною гідрографічною службою України та іншими суб'єктами господарювання

За замовленнями Міністерства оборони України в Одеському державно-екологічному університеті з 1992 року ведеться підготовка кадрових офіцерів для Збройних Сил України по напрямку „Гідрометеорологія” та спеціальності «Науки про Землю» за 2-ма спеціалізаціями, а також кафедрою військової підготовки проводиться підготовка офіцерів запасу.

У травні-червні 2021 року університет пройшов процедуру переоформлення ліцензії у відповідності до діючих вимог МОН України. Перелік ліцензованих і акредитованих МОН України та НАЗЯВО спеціальностей включає:

<i>№ з/п</i>	<i>Шифр та назва спеціальності</i>	<i>Рівні акредитації</i>
1.	051 Економіка	Магістр
2.	073 Менеджмент	Бакалавр, спеціаліст, магістр
3.	281 Публічне управління та адміністрування	Бакалавр, магістр
4.	101 Екологія	Бакалавр, спеціаліст, магістр
5.	103 Науки про Землю	Бакалавр, спеціаліст, магістр
6.	122 Комп'ютерні науки	Бакалавр, спеціаліст, магістр
7.	183 Технології захисту навколишнього середовища	Бакалавр, магістр
8.	193 Геодезія та землеустрій	Бакалавр
9.	207 Водні біоресурси та аквакультура	Бакалавр, спеціаліст, магістр
10.	281 Публічне управління та адміністрування	Бакалавр, магістр

Залишається також ліцензованою освітньо-професійна програма РВО магістра «Екологічна політика і право» спеціальності 081 «Право» з ліцензійним обсягом 25 осіб.

**Загальна характеристика Одеського державного
екологічного університету**

№	Показники діяльності	Кількісні параметри денна/заочна		
		2020	2021	2022
1	Ліцензійний обсяг прийому студентів на РВО:			
	– молодший спеціаліст	640/285	835	835
	– молодший фаховий бакалавр	635/515	835	835
	– бакалавр	625/525	1175	1175
	– магістр	360/275	753	753
	– аспірант	58	58	66
2	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	2315	2371	2917
	У тому числі у ВСП університету	781	675	921
	У т.ч. за формами навчання:			
	– денна	956	847	937
	– заочна	578*	949*	389
	У т.ч. у ВНЗ I-II р.а. – відокремлених структурних підрозділах	95	89	107
3	Загальна кількість навчальних груп			
4	Кількість спеціальностей, за якими ведеться підготовка фахівців, разом:	27	27	
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:			
	– молодшого спеціаліста/фахового молодшого бакалавра	9	10	10
	– бакалавра (напрямів підготовки)	9	9	9
	– магістра	9	8	8
5	Кількість кафедр, разом:	21	20	20
	з них випускаючих:	13	12	12
6	Кількість факультетів (відділень та центрів)	6	5	4
7	Загальні площі будівель та споруд (кв. м)	70676	70676	70676
	з них:			
	– власні	70676	70676	70676
	– орендовані	0	0	0

* Включаючи слухачів курсів підвищення кваліфікації

В ОДЕКУ активно працює аспірантура та ад'юнктура по 8 спеціальностям. На кінець 2022 рок у в аспірантурі навчається 66 аспірантів, в тому числі за денною формою навчання – 41 аспірант.

У 2016 р. пройшли ліцензування та реалізуються освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в аспірантурі ОДЕКУ за новими спеціальностями:

- 051 «Економіка»;
- 101 «Екологія»;

- 103 «Науки про Землю»;
- 104 «Фізика та астрономія»;
- 113 «Прикладна математика»;
- 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології»;
- 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

В університеті діє дві спеціалізовані Вчені ради по захисту докторських і кандидатських дисертацій по чотирьох наукових спеціальностях:

Д 41.090.01

- 11.00.07 “Гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія”;
- 11.00.08 “Океанологія” ;
- 11.00.09 “Метеорологія, кліматологія, агрометеорологія” ;

Д 41.090.03

- 01.04.05 “Оптика, лазерна фізика”

У складі університету працюють декілька відокремлених структурних підрозділів:

- Одеський фаховому коледж комп'ютерних технологій, який створено у якості структурного підрозділу університету у грудні 2011 року на базі Одеського верстатобудівного технікуму, а також Харківський природоохоронний фаховий коледж та Херсонський гідрометеорологічний фаховий коледж, які здійснюють підготовку фахівців на рівні фахової передвищої освіти.

В Одеському фаховому коледжі комп'ютерних технологій здійснюється підготовка молодших спеціалістів за спеціальностями: 051 «Економіка», 121 «Інженерія програмного забезпечення», 123 «Комп'ютерна інженерія», 131 «Прикладна механіка», 133 «Галузеве машинобудування», 172 «Телекомунікації та радіотехніка», а також за напрямками (спеціальностями): 5.03050401 «Економіка підприємства», 5.05010201 «Обслуговування комп'ютерних систем і мереж», 5.05010301 «Розробка програмного забезпечення», 5.05050202 «Технічне обслуговування верстатів з програмним управлінням і робототехнічних комплексів», 5.05050303 «Виробництво верстатів з програмним управлінням і роботів», 5.05090101 «Конструювання, виготовлення і технічне обслуговування радіотехнічних пристроїв».

На базі Харківського природоохоронного фахового коледжу здійснюється підготовка молодших спеціалістів за спеціальностями: 101 «Екологія», 103 «Науки про Землю», 183 «Технології захисту навколишнього середовища», а також за напрямками (спеціальностями): 5.04010501 «Метеорологічні та гідрологічні спостереження», 5.04010503 «Експлуатація метеорологічних радіолокаційних станцій» та 5.04010602 «Прикладна екологія».

В Херсонському гідрометеорологічному фаховому коледжі здійснюється підготовка молодших спеціалістів за спеціальностями: 101 «Екологія», 103 «Науки про Землю», а також за напрямками (спеціальностями): 5.04010501 «Метеорологічні та гідрологічні спостереження», 5.04010502 «Експлуатація та обслуговування гідрометеорологічних вимірювальних систем»,

5.04010601 «Експлуатація апаратури контролю навколишнього природного середовища», а також 5.04010602 «Прикладна екологія».

Таблиця 3

**Характеристика матеріально-технічної бази підготовки фахівців
Одеського державного екологічного університету
станом на 31.12.2022 року**

№ з/п	Показники	Значення
1	Загальна площа на одного студента денної форми навчання в цілому по університету, кв.м.	33,8
2	Навчальна площа на одного студента денної форми навчання, кв.м.	22,3
3	Наявність:	
	- загальноуніверситетської локальної комп'ютерної мережі	+
	- підключення до Інтернету	+
4	Кількість дисплейних місць, які забезпечують навчальний процес, в т.ч. підключених до мережі INTERNET	488
4	Кількість комп'ютерних навчальних класів	19
5	Кількість навчальних аудиторій з мультимедійним обладнанням	33
	в т.ч. з повним комплектом мультимедійного обладнання	25
6	Кількість годин роботи кожного студента денної форми навчання на ПЕОМ (на день у середньому за період навчання)	
	- напрям «Комп'ютерні науки»	4,9
	- інші напрями підготовки	3,0-3,5
7	Середня кількість студентів денної форми навчання, яка припадає на одне місце в читальних залах бібліотеки	13,5
8	Середня кількість томів літератури, яка припадає на одного студента денної форми навчання, в т.ч. електронних засобів навчання	228
9	Забезпеченість лабораторним обладнанням, у % від потреби	100
10	Забезпеченість практичної підготовки студентів лабораторіями, базами навчальної практики, у % від потреби	90
11	Балансова вартість встановленого обладнання з розрахунку на одного студента денної форми навчання (тис. грн.)	76,5
12	Забезпеченість гуртожитками іногородніх студентів денної форми навчання, % від потреби	100
13	Забезпеченість студентів місцями у пунктах громадського харчування, у % від потреби	100
14	Забезпеченість студентів спортивними спорудами, у % від потреби	100

Якісному проведенню навчального процесу, організації наукових досліджень та соціальних умов для студентів сприяє досить потужна матеріально-технічна база університету, яка включає два навчально-лабораторних корпуси, 5-ти поверховий спортивний комплекс з плавальним басейном, три відкриті спортивні майданчики, 2-х поверхову студентську їдальню, два 9-ти поверхових студентських гуртожитки, три польові центри практичної підготовки студентів, науково-технічну бібліотеку, навчальні та навчально-наукові лабораторії тощо.

Загальна площа будівель та споруд університету, включаючи відокремлені структурні підрозділи (див. дані табл. 3) складає 70676 кв. м., на 1 студента денної форми навчання припадає більше 33 кв. м. навчально-лабораторних приміщень.

В структурі Одеського державного екологічного університету працюють міжвідомчі навчально-науково-виробничі комплекси *„Український центр гідрометеорологічної освіти”* у складі шести вищих навчальних закладів України, *„Екології”* у складі п'яти вищих навчальних закладів, *„Фізики навколишнього середовища”* (разом з Інститутом теоретичної фізики й Інститутом магнетизму НАН України), *„Океанології і морського природокористування”* (разом з Морським гідрофізичним інститутом НАН України), *„Екології і раціонального природокористування”* по підготовці й перепідготовці фахівців для Міністерства охорони навколишнього природного середовища України.

Випускники Одеського державного екологічного університету щорічно розподіляються в регіональні підрозділи Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Гідрометеорологічної служби України Міністерства внутрішніх справ України, Державної екологічної інспекції України, Агентства по водному господарству, Державної гідрографічної служби, Міністерства оборони України, Український Національний Антарктичний центр, інші міністерства, відомства, а також державні органи, з якими університет має прямі договори на підготовку кадрів.

З 1992 року на базі ОДЕКУ ведеться підготовка кадрових військових гідрометеорологів для Міністерства оборони України. Студенти всіх факультетів денної форми навчання мають можливість пройти додаткову освітню підготовку за програмою *„офіцерів запасу”*.

У напрямі підготовки «Гідрометеорологія» (нині – спеціалізації спеціальності 103 «Науки про Землю») ОДЕКУ більше 60 років готував фахівців для Всесвітньої Метеорологічної організації – спеціалізованої агенції ООН. Програми підготовки фахівців даного напрямку відповідають діючим міжнародним стандартам і визнаються всіма гідрометеорологічними службами світу.

За 90 років свого існування Одеський державний екологічний університет випустив близько 35 тисяч дипломованих спеціалістів-гідрометеорологів, екологів, менеджерів, фахівців в області комп'ютерних технологій і систем моніторингу навколишнього середовища. З 1953 року – близько 2000 інженерів, стажистів-дослідників, кандидатів і докторів наук для більше ніж 80 країн миру. У Збройних Силах України проходять військову службу більше 300

кадрових офіцерів - випускників ОДЕКУ. Серед випускників університету чимало визнаних у всьому світі вчених, дослідників навколишнього середовища, керівників гідрометеорологічних і екологічних підрозділів України, країн СНД та багатьох країн світу.

Два випускника університету – випускник 1962 року д.г.н, професор *Сиротенко О.Д.* та випускник 1977 року *Н-Діай Аліун* (Сенегал) – у 2012 році стали лауреатами Нобелівської премії миру у складі Міжнародної групи експертів зі змін клімату Організації Об'єднаних Націй.

Для забезпечення навчального процесу і наукових досліджень створені обчислювальний центр, навчальні лабораторії, обладнані сучасною гідрометеорологічною та екологічною технікою і устаткуванням, персональними комп'ютерами, навчальне бюро метеорологічних, гідрологічних і морських прогнозів, автоматизовані комплекси прийому супутникової інформації, науково-навчальні бази практик: *гідроекологічна* - на р. Дністер у с. Маяки (для підготовки гідрологів, гідрографів, екологів і фахівців в області іхтіології й водних біоресурсів), *геофізична* - на березі Чорного моря в районі Отради (для підготовки океанологів, гідрографів, метеорологів і екологів), *метеорологічна* - у смт. Чорноморка (для підготовки метеорологів, агрометеорологів, радіометеорологів і екологів).

Структура навчального процесу в університеті наближена до міжнародних стандартів, в тому числі кваліфікаційних вимог Всесвітньої метеорологічної організації. З 2004 року підготовка кадрів відповідає структурі та вимогам стандартів трансферно-накопичувальної системи організації навчального процесу, в університеті впроваджені ключові елементи Болонської системи.

На сьогодні в ОДЕКУ навчаються іноземні студенти, магістри, аспіранти та докторанти з 18 країн світу. Університет активно співробітничав зі спеціалізованим агенцією ООН - Всесвітньою Метеорологічною організацією в рамках програми добровільного сприяння (ПДС ВМО), багатьма університетами країн СНД, Європи, Північної Америки й інших регіонів світу.

З 1982 року всі іногородні студенти, курсанти, магістри, аспіранти, стажисти та докторанти ОДЕКУ забезпечуються житлом у сучасних гуртожитках університету.

Проведення освітнього процесу на рівні державних стандартів якості освіти

2.1. В Одеському державному екологічному університеті станом на 31.12. 2022 року навчається майже 3,2 тис. осіб, в тому числі по денній формі навчання більше 2,2 тис. осіб (див. табл. 2).

Таблиця 4

Якісні показники кадрового забезпечення випускових кафедр

№	Показники	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Кількість випускових кафедр	13	13	13	12	12
2.	Кількість докторів наук, професорів в університеті	36	36	33	34	34
3.	Кількість докторів, професорів у складі випускових кафедр, в т.ч. у % від загальної кількості	32 88,8	32 88,8	29 87,9	29 85,3	30 87,3
4.	Кількість випускових кафедр, які очолюють доктори наук, професори, в т.ч. у % від загальної кількості	13 100,0	13 100,0	13 100	12 100	12 100

В університеті сформований якісний науково-педагогічний склад, який за якісними показниками є одним з кращих в Одеському регіоні (див. табл. 4).

Підготовку фахівців забезпечують навчально-науковий гідрометеорологічний інститут та три факультети, Інститут післядипломної освіти, деканат по роботі з іноземними студентами, 20 кафедр, на яких працюють 142 науково-педагогічних працівника (більше 91% працюють за постійним місцем роботи), з яких майже 77% мають наукові ступені або вчені звання.

Для організації підвищення кваліфікації педагогічної майстерності науково-педагогічних кадрів в умовах суттєвих змін в організації навчального процесу в університеті в 2016 році було засновано постійно діючі довгострокові курси підвищення кваліфікації «Методичні та організаційні засади дистанційної форми навчання». Всього у 2022 році різні форми підвищення кваліфікації пройшли майже 60% викладачів університету, в т.ч. стажування - 20 чол., з них за кордоном - 8 чол. Більш детальні дані наведені у табл. 5.

Показники охоплення науково-педагогічних працівників університету формами підвищення кваліфікації та стажування (кількість чол. за рік)

№ пп	Форма підвищення кваліфікації (стажування)	РОКИ			
		2019	2020	2021	2022
1	Стажування у виробничих та наукових підрозділах, всього	27	32	31	20
	- в т.ч. стажування у зарубіжних ЗВО, наукових установах	1	3	6	8
2	Участь у курсах (семінарах) підвищення рівня педагогічної підготовки, всього	64	41	48	27
	- в т.ч. участь у виконанні міжнародних освітніх проектів	1	5	12	25
3.	Участь у науково-методичних конференціях, науково-методичних семінарах	17	26	27	20
4.	Участь у заходах підвищення рівня теоретичної підготовки викладачів, всього	97	71	86	93
	- в т.ч. підготовка наукової кваліфікаційної роботи	16	3	5	7
	участь у виконанні міжнародних та вітчизняних наукових грантів	48	45	53	53

Для реалізації навчально-виховного процесу в коледжі комп'ютерних технологій (ОККТ) ОДЕКУ повністю укомплектований педагогічними працівниками, адміністративним персоналом, навчально-допоміжними фахівцями згідно штатного розкладу (станом на 01.11.2022 р.: 176,54 штатних одиниць з місячним фондом заробітної плати 958 840,24 грн. було на 01.01.2018 - 840 345,07 грн.): для реалізації навчально-виховного процесу (станом на 01.01.2022 р.) МОН України для ОККТ ОДЕКУ виділено 52,86 ставки за загальним і 17,18 ставок за спеціальним фондом. Педагогічне навантаження забезпечують педагогічні працівники у кількості 81 особа (було 74). З них зовнішніми сумісниками є 7 осіб (8,6%). Всі викладачі мають вищу освіту, їх освітня кваліфікація відповідає профілю дисциплін, які вони викладають.

Станом на 01.11.2022 в ОККТ ОДЕКУ працює 19 ПП, які мають наукові ступені і звання (з них 7 є зовнішніми сумісниками); 22 ПП мають вищу категорію і звання «методист». Випускників магістратури ОДЕКУ – 14 осіб.

Навчаються в аспірантурі за фахом «Інформаційні технології» 4 викладачі ОККТ ОДЕКУ.

2.2. Після набуття чинності нової редакції Закону України «Про вищу освіту» в університеті з метою приведення організації навчального процесу у відповідність до нових вимог особлива увага в останні роки приділяється самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Робота у цьому напрямі ведеться як по забезпеченню студентів навчальною літературою так й по методичному забезпеченню самої організації самостійної роботи (див. табл.6).

Подовженням цієї роботи є започаткування з осені 2018 року дистанційної форма навчання для студентів. Розроблені положення про електронний навчальний курс та регламент системи е-навчання сприяли цьому процесу. Розроблені електронні навчальні курси для студентів всіх рівнів вищої освіти та форм навчання..

Було створено і інтенсивно заповнюється (на кінець листопада 2022 року занесено майже 6500 електронних документів) репозитарій електронних документів, що дозволило, по перше, створити базу даних навчально-методичної літератури, якою користуватимуться студенти, і, по друге, істотно підвищити кількість цитувань співробітників університету у наукометричній базі Google Scholar.

2.3. В університеті створено цілісну, логічно узгоджену та прозору внутрішню систему контролю якості освітнього процесу, яка включає такі етапи – вхідний контроль, поточний контроль, семестровий контроль, ректорський контроль залишкових знань та підсумкову атестацію.

Для цього в університеті розроблено та впроваджено в навчальний процес, зокрема:

- Положення про систему контролю знань студентів;
- Положення про проведення підсумкового контролю знань студентів університету;
- Положення про атестаційні комісії університету;
- Положення про критерії оцінки знань студентів в університеті;
- Положення про організацію і контроль самостійної та індивідуальної роботи студентів університету.

Здійснюються заходи з впровадження автоматизованої системи управління освітнім процесом «АСУ УЗ». Ця АСУ має стати важливим елементом системи внутрішнього контролю якості освітнього процесу в університеті.

2.4. В університеті здійснено перехід на модульну накопичувальну систему організації навчального процесу на рівні всіх освітніх рівнях, включаючи підготовку кандидатів наук (докторів філософії). Для цього розроблені відповідні положення, навчальні плани та перероблені програми навчальних дисциплін, зокрема:

- Тимчасове положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу в університеті;
- Концепція організації накопичувальної системи освітнього та наукового процесу в аспірантурі;
- Інформаційні пакети по всім напрямам, за якими ведеться підготовка в університеті;
- форма опису навчальних дисциплін для Інформаційних пакетів, за якою кафедри розробили описи практично для всіх необхідних дисциплін;
- форма модульної структури навчальної дисципліни, яка стала взірцем для роботи викладачів над описом дисциплін;

- нова форма заліково-екзаменаційної відомості для студентів, які навчаються за модульно-накопичувальною системою;
- навчальні плани підготовки на всіх освітніх рівнях за модульно-накопичувальною системою;
- робочі програми навчальних дисциплін практично за всіма дисциплінами розроблені з урахуванням особливостей накопичувальної системи організації контролю самостійної роботи студентів;

В університеті була запроваджена система створення освітніх програм для усіх рівнів вищої освіти, яка виявилася достатньо гнучкою, щоб оперативно реагувати на зміни у нормативних актах або поточної ситуації.

2.5. Показники методичної забезпеченості навчального процесу українськомовною навчальною літературою.

В останні 15 років університет готує та видає навчально-методичну літературу виключно українською мовою, в зв'язку з цим забезпеченість навчального процесу українськомовною навчально-методичною літературою зросло в середньому по всіх напрямках підготовки з 45% у 2004 році до 95% у 2019 році.

За останні 5 років в університеті було видано 19 підручників та 37 навчальних посібників з грифом МОН, а з 2015 року – рекомендацією Вченої ради ОДЕКУ. Крім того було видано 242 конспекти лекцій та 766 найменувань методичних вказівок по організації самостійної роботи студентів, проведенню лабораторних та практичних занять, підготовки курсових та кваліфікаційних робіт (див. табл. 6).

По кожній навчальній дисципліні складені та постійно оновлюються карти методичної забезпеченості, які дозволяють скерувати науково-методичну роботу викладачів у напрямі досягнення повної методичної забезпеченості навчального процесу.

Підготовка навчально-методичної літератури здійснюється згідно з Положенням про підготовку та видання навчально-методичної літератури та монографій в університеті, яке набуло чинності 1 квітня 2015 року.

Особлива увага в останні роки приділяється методичному забезпеченню самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання (див. табл.4). Робота у цьому напрямі ведеться як по забезпеченню студентів навчальною літературою так й по методичному забезпеченню самої організації самостійної роботи. Для цього в університеті створений новий вид методичних вказівок по організації СРС.

Регулярно, 1 раз у 2 роки, в університеті проводиться науково-методична конференція по актуальним проблемам організації навчального процесу, що дозволяє поліпшити впровадження нових технологій організації навчального процесу, оцінювання знань студентів, та підвищити педагогічну майстерність викладачів університету.

Видання навчально-методичної літератури в університеті

№ пп	Вид видання	РОКИ				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Підручники	1	1	2	5	1*
2	Навчальні посібники	8	5	4	5	6*
3	Конспекти лекцій (всього)	72*	57*	32*	54	38*
	- в т.ч. в електронному вигляді	63	54	32	54	37
4	Методичні вказівки (всього)	146	180	136	162	166
	- в т.ч. по організації СРС	57	63	90	87	142
	- в т.ч. для заочної форми навчання	31	46	44	25	56
5	Монографії	15	22	24	16	12*

Примітка: * в тому числі видано англійською мовою конспекти лекцій: у 2018 р. - 1, у 2019 і 2020 рр. – по 3, у 2021 р. – 5. Також у 2022 році видано англійською мовою 1 підручник, 1 навчальний посібник та 3 монографії

До здобутків у науково-методичній роботі університету в останні роки можна також віднести:

- розробку та запровадження освітніх програм за новим переліком спеціальностей на рівнях вищої освіти «бакалавр» та «магістр» у відповідності до Методичних рекомендацій Науково-методичної Ради МОН,

- розробку та впровадження внутрішньо-університетських положень, що імплементують вимоги нової редакції Закону України «Про вищу освіту», в тому числі:

- а) Стратегічний план розвитку та вдосконаленню освітньої діяльності на 2021–2024 роки в ОДЕКУ;
- б) Положення про освітні програми та навчальні плани в ОДЕКУ;
- в) Положення про систему забезпечення Одеським державним екологічним університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- г) Положення про академічну доброчесність;
- д) Положення про індивідуальний навчальний план студента;
- є) Положення про критерії оцінки знань студентів в ОДЕКУ;
- е) Концепція розвитку дистанційної освіти в ОДЕКУ;
- ж) Положення про електронний навчальний курс;
- з) Положення про бібліотеку електронної навчально-методичної та наукової літератури;
- і) Положення про університетський репозитарій наукової та науково-методичної літератури;
- и) Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників ОДЕКУ;

к) Положення про організацію фізичного виховання студентів, згідно з яким відповідну дисципліну внесено до навчальних планів університету як кредитну, у тому числі і для студентів заочної форми навчання;

- оновлення Положення по практикам, відповідно до якого вперше введено практичну підготовку до освітніх програм докторів філософії;

- в навчальних планах на всіх освітніх рівнях збільшено кількість кредитів на вивчення англійської мови;

- розроблено та впроваджується Концепція розвитку дистанційного навчання в університеті;

- впроваджені зміни до рейтингового оцінювання кафедр та викладачів, що враховують розробку навчально-методичних комплексів англійською мовою, електронних інтерактивних курсів дисципліни для дистанційного навчання, стажування за кордоном, участь у міжнародних освітніх проектах, а також результати низьких показників ректорського контролю знань студентів;

- впроваджено курси підвищення кваліфікації для викладачів ОДЕКУ *«Інформаційні та методичні засади дистанційної форми навчання»*;

- запрацював новий офіційний сайт університету, який оперативно поповнюється та поновлюється;

- у експериментальному порядку почала впроваджуватися система автоматизованого управління освітнім процесом.»

2.6. Напрями кадрової роботи в університеті. Головним напрямом у здійсненні кадрової роботи з науково-педагогічними працівниками в університеті вважається забезпеченість кадрами найвищої кваліфікації випускових кафедр. Всі випускові кафедри (за виключенням кафедри військової підготовки, яка є випусковою для підготовки кадрових офіцерів) очолюють доктори наук, професори. Практично на всіх випускових кафедрах працюють доктори наук, професори.

Забезпечення навчального процесу висококваліфікованими науково-педагогічними кадрами здійснюється за рахунок роботи аспірантури та докторантури. Детальний аналіз їх діяльності наведений у розділі 4 цього звіту. В цілому за останні 4 роки захищено 36 кандидатських та 2 докторські дисертації, на роботі в університеті залишилися працювати 23 випускника аспірантури та три випускника докторантури.

Ще одним напрямом роботи з науково-педагогічними працівниками є організація системи підвищення їх кваліфікації та стажування (додатково див. розділ 8 звіту). В університеті кожен викладач згідно затверджених планів проходить кожні 5 років стажування в науково-дослідних установах, організаціях або інших вищих навчальних закладах. Крім того, контролюється як кафедрами, так і адміністрацією університету підвищення його педагогічної та наукової кваліфікації згідно розроблених критеріїв. Так, кожен викладач проходить організовані в університеті курси підвищення педагогічної майстерності, окремо працюють курси для молодих викладачів.

В останні два роки також проводилася оптимізація особового складу та організаційної структури університету, так було скорочено та об'єднано чотири адміністративні та господарські підрозділи, скорочено 40 ставок науково-педагогічних працівників та близько 80 ставок навчально-допоміжного та іншого персоналу. При цьому враховуються результати щорічного рейтингування НПП та кафедр університету.

Для більшої прозорості та створення конкурентних умов роботи кафедр та окремих викладачів в університеті введена щорічна рейтингова оцінка роботи кафедр та викладачів. Результати рейтингів оприлюднюються на засіданнях Вчених рад університету, інституту та факультетів.

Наприклад, ректорський контроль залишкових знань студентів здійснюється регулярно, кожен семестр згідно затверджених графіків без участі викладачів, які проводили заняття по дисциплінам, які перевіряються (див. табл.7).

Таблиця 7

Показники (у відсотках)
охоплення ректорським контролем залишкових знань студентів ОДЕКУ

Показники	2019		2020		2021		2022	
	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь
Спеціальність «Науки про Землю» та Напрямок «Гідрометеорологія»								
Кількість студентів, охоплених контролем, %	83	85	88	84	84	81	85	88
Спеціальність та напрям «Екологія»								
Кількість студентів, охоплених контролем, %	76	77	74	84	80	77	61	82
Спеціальність та напрям «Водні біоресурси та аквакультура»								
Кількість студентів, охоплених контролем, %	71	68	76	79	78	78	78	68
Спеціальність та напрям «Менеджмент» та спеціальність «Публічне управління та адміністрування»								
Кількість студентів, охоплених контролем, %	85	85	96	84	86	100	100	95
Спеціальність та напрям «Комп'ютерні науки»								
Кількість студентів, охоплених контролем, %	77	85	74	88	74	86	64	61
Спеціальність «Технологія захисту навколишнього середовища»								
Кількість студентів, охоплених контролем, %	77	85	74	88	74	86	100	100
Всього по університету								
Кількість студентів, охоплених контролем, %	79	80	83	84	81	85	80	77

Усі заплановані для дисципліни (вибіркові та 100 % обов'язкові) перевірені згідно з графіком

Перевірка здійснюється за допомогою розроблених та затверджених фондів тестових завдань по базовій компоненті навчальних дисциплін. Ці фонди створені на основі вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик для всіх навчальних дисциплін, які викладаються в університеті.

Результати ректорського контролю оприлюднюються та обговорюються на засіданнях Методичної ради університету, методичних комісіях факультетів та на засіданнях кафедр.

2.7. Значна увага в університеті традиційно приділяється **практичній підготовці фахівців**. Вона передбачає безперервність та послідовність її проведення для забезпечення рівня практичної підготовки фахівця, достатнього для первинної робочої посади. Ця підготовка здійснюється двома шляхами – безпосереднього під час аудиторних занять по спеціальним дисциплінам та під час проведення практик.

Перший вид практичної підготовки реалізується за рахунок навчальних занять у спеціалізованих навчальних лабораторіях, оснащених сучасним обладнанням, яке використовується на робочих місцях на виробництві та імітує основні робочі завдання на первинних посадах. До таких специфічних лабораторій в університеті відносяться – навчальні бюро прогнозів (метеорологічних, гідрологічних, океанологічних та агрометеорологічних), лабораторії метеорологічних спостережень, геодезії, гідравліки, лабораторії автоматизованих робочих місць (АРМ) метеоролога, гідролога, агрометеоролога, еколога, менеджера природоохоронної діяльності, супутникова лабораторія моніторингу стану навколишнього середовища, об'єднаний обчислювальний центр, військовий полігон метеорологічної техніки та обладнання тощо.

Другий вид практичної підготовки реалізується за рахунок практик згідно Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04. 1993р. та рішення колегії МОН України „Про стан практичної підготовки студентів у вищих навчальних закладах” від 05.07.2001р.

Грунтуючись на цих документах, в університеті у 2016 році було розроблено *Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Одеського державного екологічного університету*. Згідно цього положення в університеті організовані такі види практик – навчальна та професійна, остання поділяється на виробничу, переддипломну, переддипломно-виробничу та науково-дослідну, які об'єднанні наскрізними програмами практик для кожної освітньої програми, що забезпечує безперервну систему практичної підготовки.

Для організації навчальних практик університет утримує три навчальних бази практичної підготовки – Метеорологічний навчально-науковий польовий Цент в смт. Чорноморка Овідіопільського району Одеської області, Гідроекологічний польовий Центр в с. Маяки Біляївського району Одеської області та Морський навчально-науковий Цент у м. Одеса. Крім того, студенти проходять навчальні практики на 10 філіях випускових кафедр, які розташовані безпосередньо на виробництві.

Для організації передипломно-виробничих практик університет заключив договори з Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною гідрометеорологічною службою України, Міністерством оборони України, Державною службою з надзвичайних ситуацій МВС України, Національним Антарктичним центром МОН, Державною Агенцією України по водному господарству. Крім того, для проведення цих та науково-педагогічних практик залучаються міжвідомчі навчально-науково-виробничі комплекси „Український центр гідрометеорологічної освіти”, „Фізика довкілля” (сумісно з Інститутом теоретичної фізики НАН України та Інститутом магнетизму НАН України), „Океанологія та морське природокористування” (сумісно з Морським гідрофізичним інститутом НАН України) та міжвідомчий навчально-науковий комплекс з підготовки та перепідготовки спеціалістів для Міністерства екології та природних ресурсів України.

Виконання державного, галузевого та регіонального замовлення на спеціалістів (прийом, випуск, забезпечення місцями роботи)

3.1. Формування контингенту студентів здійснюється у відповідності з чинними нормативними вимогами Міністерства освіти і науки України. Показники виконання планів прийому та випуску за денною формою навчання наведені у табл.8.

З 2008 році здійснено перехід на прийом на бакалаврський рівень підготовки за результатами зовнішнього незалежного тестування на конкурсній основі. Прийом здобувачів ступеня вищої освіти магістра, на освітньо-кваліфікаційний рівень „спеціаліст” з 2008 року до 2016 рік також здійснювався згідно затвердженого в університеті положення та Правил прийому на конкурсній основі за показниками фахового вступного випробування, екзамену з іноземної мови та додаткових показників, серед яких є навчальний рейтинг студента, який він накопичив за роки навчання на бакалаврському рівні, а також залікові кредити з наукової діяльності за попередній період навчання.

Найважливішою рисою цього положення є забезпечення прозорості вступу, а також заохочення навчальних досягнень студентів на рівні вищої освіти «бакалавр».

Прийом здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра денної форми навчання з 2016 року відбувається за правилами «широкого конкурсу», коли ВНЗ встановлювалися максимально можливі обсяги прийом за окремими спеціальностями, а прийом за кожною зі спеціальностей відбувався за загальнодержавними показниками конкурсу вступників.

Динаміка показників прийому за різними формами навчання наведена у табл. 8. Запроваджена методика прийому суттєво вплинула на показники прийому в університет на рівень вищої освіти «бакалавр». Адміністрація університету проводить ретельний аналіз причин зменшення обсягів прийому студентів на освітні програми рівня вищої освіти «бакалавр». Серед об’єктивних причин головною слід вважати те, що традиційно основний контингент абітурієнтів складається з випускників сільських шкіл південного регіону України, конкурсні бали яких є одними з найнижчих в країні. Це

пов'язано з тим, що абсолютна більшість спеціальностей, що ліцензовані в університеті, є традиційно непопулярними, так як потребують доброго знання природничих наук, а також не гарантують високих заробітків після закінчення університету.

Таблиця 8

Виконання планів прийому та випуску

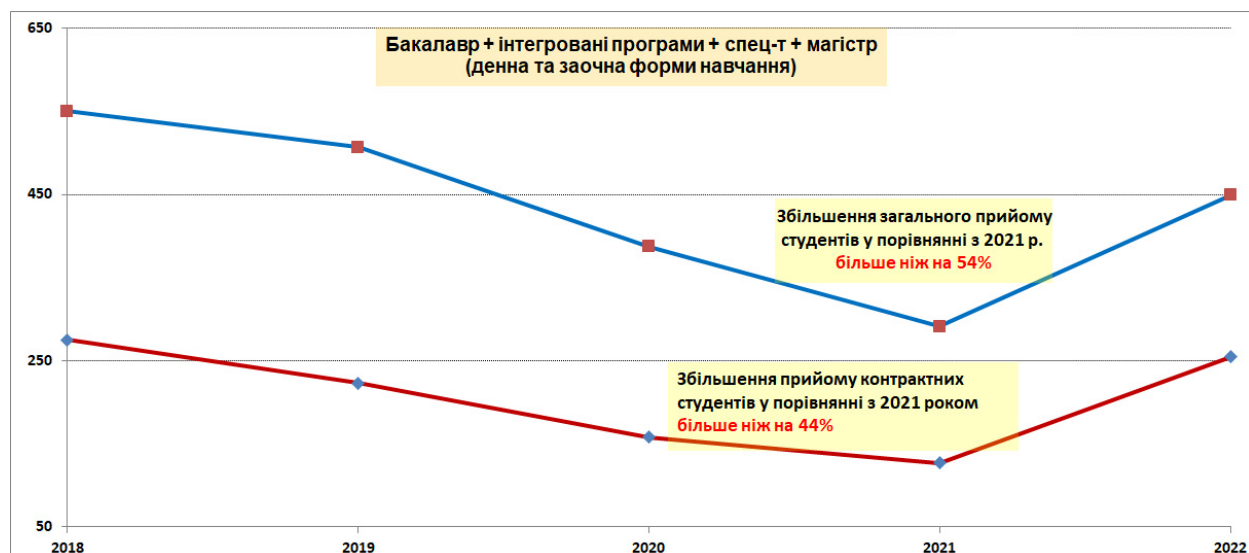
№ п/п	Показник	2019		2020		2021		2022	
		денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
1.	Прийом на 1-й курс (ступень молодшого бакалавра), всього	-	-	4	0	20	7	3	1
	в т.ч. за держзамовленням	-	-	0	0	10	0	3	0
2.	Прийом на 1-й курс (ступень бакалавр), всього	162	54	118	28	77	30	125	60
	в т.ч. за держзамовленням	42	1	59	4	35	10	58	4
3.	Прийом за скороченими програмами	49	25	64	29	35	17	73	15
	в т.ч. за держзамовленням	31	4	53	8	28	7	30	4
4.	Прийом на 1-й курс (ступень магістр), всього	198	73	91	58	81	26	113	59
	в т.ч. за держзамовленням	164	24	83	7	70	4	72	25
5.	Випуск на ОКР "бакалавр", всього	246	24	137	40	120	67	101	47
	в т.ч. за держзамовленням	215	0	101	7	58	5	68	11
6.	Випуск на ОКР "спеціаліст", всього	215	84	-	-	-	-	-	-
	в т.ч. за держзамовленням	160	18	-	-	-	-	-	-
7.	Випуск на ОКР "магістр", всього	127	20	145	52	87	45	85	44
	в т.ч. за держзамовленням	98	0	132	22	77	5	78	6

В умовах широкого конкурсу ці абітурієнти є неконкурентоспроможні, крім того вони не мають фінансових можливостей опанувати вищу освіту за рахунок коштів фізичних осіб. Підтвердженням цих тез є результати прийому до університету у 2022 році, коли МОН України суттєво спростило порядок прийому задля надання випускникам загальноосвітніх закладів освіти широких можливостей для вступу саме до українських ЗВО.

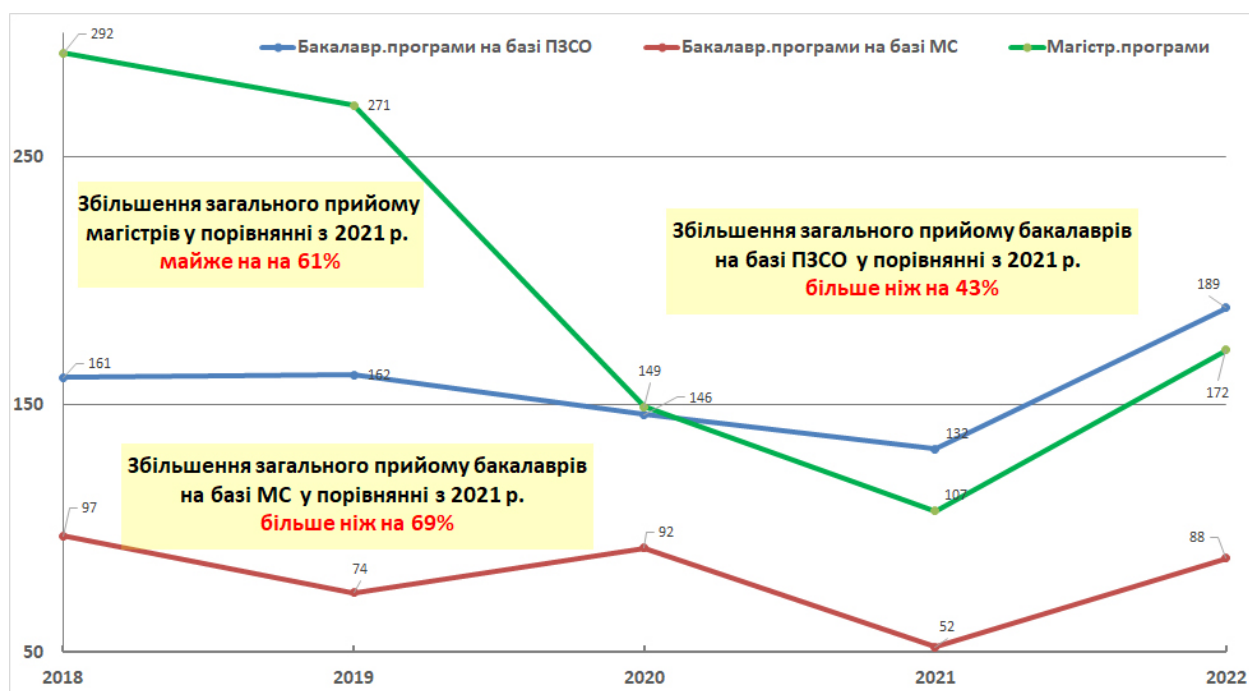
У порівнянні з 2021 роком обсяги прийому на освітні програми бакалавра в університеті зросли за денною формою навчання на 25,7%, в тому числі за держзамовленням – на 39,7%. Обсяги прийому на освітні програми магістра в університеті зросли за денною формою навчання на 39,5%.

Встановлені Міністерством освіти і науки України обсяги державного замовлення здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, ступеня магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста за всіма формами навчання виконані в повному обсязі.

Важливою рисою, яка характеризує наукові школи університету, їх привабливість та науковий рівень, є показники прийому здобувачів ступеня вищої освіти магістра, в тому числі показники прийому випускників з інших ВНЗ України. За окремими спеціальностями приблизно 15-20% вступників - випускниками інших ВНЗ України.

Динаміка загальних обсягів прийому до університету у 2018-22 роках

Динаміка загальних обсягів прийому до університету за рівнями вищої освіти у 2018-22 роках

3.2. Важливою ланкою освітнього процесу в університеті є надання послуг з підвищення кваліфікації фахівців з профільних спеціальностей. За звітний період в університетському центрі післядипломної освіти за заочною фо-

рмою навчалися та отримали другу вищу освіту 13 осіб за спеціальностями «Менеджмент організацій і адміністрування», «Гідрологія», «Екологія та охорона навколишнього середовища».

З 2016 року робота центру була зосереджена на розширенні спектру освітніх послуг з підвищення кваліфікації, оскільки така форма як «перепідготовка» зникає в освітньому просторі України. Ця задача розпадається на дві: створення та просування освітнього продукту (освітньої програми), який є найкращим на ринку освітніх послуг, та пошук слухачів курсів підвищення кваліфікації. В 2016 році є приклад вдалого рішення цих задач. Викладач кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Попова Марія Олександрівна, завдяки зв'язкам з колишніми випускниками знайшла аудиторію слухачів та розробила навчальну програму курсу, який був успішно проведений.

В той же розширюються й традиційні програми підвищення кваліфікації – курси з *"Радіаційної безпеки і радіаційного контролю"* на базі радіологічної лабораторії Центру екологічної безпеки; традиційні курси підвищення кваліфікації для фахівців Гідрометеорологічної служби України. У березні 2016 р. на високому рівні пройшли курси ПК синоптиків з метеорологічного забезпечення авіації. Курси проходять на новому сучасному обладнанні та з новим програмним забезпеченням навчальної лабораторії кафедри військової підготовки. Синоптики з провідних авіаметеостанцій цивільної авіації навчалися з урахуванням критеріїв оцінки компетенції персоналу вимогам ВМО. Курси отримали дуже високу оцінку зі сторони слухачів, про що свідчать результати анонімного анкетування 4,7 з 5. Після переговорів з Управлінням з гідрометеорології досягнуто домовленості про проведення ще двох курсів ПК: для синоптиків з обслуговування народного господарства та спеціалістів-агрометеорологів.

Традиційно університет також проводить безкоштовні курси підвищення для викладачів Херсонського та Харківського гідрометеорологічних технікумів. У технікумів немає коштів на інший спосіб підвищити кваліфікацію своїх педагогічних працівників окрім, по суті, стажування на базі ОДЕКУ.

Центром післядипломної освіти сумісно з проф. кафедри гідрології суші Шакірянною Ж.Р. розроблено програму перших курсів дистанційного підвищення кваліфікації для спеціалістів-гідрологів.

Щорічно викладачі університету проводять міжнародні тренінг - курси підвищення кваліфікації для спеціалістів Гідрографічної служби Грузії. Велику роботу у розробці навчальної програми та проведенні цього тренінгу провели працівники кафедр військової підготовки, метеорології та кліматології і кафедри океанології та морського природокористування. Це приклад ініціативи та зацікавленості у результаті своєї праці. Університет отримує дуже позитивні відгуки від слухачів цього тренінгу.

2.3. Важливим напрямком діяльності Одеського державного екологічного університету є **профорієнтаційна робота** серед випускників навчальних закладів системи середньої загальної школи, технікумів, коледжів, працюючої молоді. Система профорієнтаційної та рекламної роботи структурних підрозділів ОДЕКУ базується на щорічних планах, які розроблюються кафедра-

ми та факультетами університету і розглядаються ректоратом та Вченою радою ОДЕКУ.

Науково-педагогічні працівники кафедр та співробітники підготовчого відділення проводять цю роботу безпосередньо та особисто у школах, ліцеях, а також шляхом розсилання профорієнтаційних матеріалів до районних, міських та обласних відділів освіти, регіональних гідрометеорологічних центрів Державної гідрометеорологічної служби України, регіональних Державних управлінь з екології та природних ресурсів, обласних управлінь Державного Агентства України по водному господарству, Державної служби з надзвичайних ситуацій МВС України, Департаментів освіти і науки обласних державних адміністрацій всіх регіонів України. На протязі року кафедри Університету вели активну роботу щодо висвітлення різних питань в засобах масової інформації та брали активну участь у семінарах, круглих столах, громадських обговорення та ін.

В рамках спільних угод про сумісну співпрацю щодо допомоги в питанні «Екологічного виховання у школі» та проведення профорієнтаційної роботи серед випускних класів фахівцями сектору з профорієнтаційної роботи, магістрами університету проведено в школах м. Одеса та ін. областях України цілу низку відкритих уроків, які носили просвітницький, культурний, профорієнтаційний характер.

В університеті щорічно проводять Всеукраїнську олімпіаду для школярів випускних класів та ліцеїв, коледжів з екології, гідрометеорології, водних біоресурсів, комп'ютерних наук, менеджменту, в якій беруть участь школярі випускних класів. Співробітниками підготовчого відділення та фахівцями сектору з профорієнтаційної роботи з 2016 року організовано та координовано проведення літню та зимових шкіл з екології «EcoSchool» з залученням школярів м. Одеси, які були переможцями обласних олімпіад з екології, біології, географії. Спікерами школи були викладачі університету та провідні спеціалісти екологічних, туристичних організацій. Партнерами школи стали «Міжнародна асоціація Евростратегія» та громадська організація «Асоціація розвитку туризму Одеського регіону». Проведення цих заходів висвітлювалося на телеканалах «Град», «Репортер».

Також провідні вчені кафедр екології та охорони довкілля, гідроекології та водних досліджень, екологічного права і контролю, метеорології і кліматології, економіки природокористування та менеджменту природоохоронної діяльності приймають участь у роботі «Малої академії наук» для школярів. Науково-педагогічні працівники та співробітники навчальних підрозділів університету проводять широку профорієнтаційну та рекламну роботу більше ніж 100 загальноосвітніх закладах м. Одеси та 50 начальних закладах обласностей України. Щорічний контингент учнів випускних 11^х класів цих шкіл складає більше 3000 чоловік. Щорічно за підтримки Одеського міського центру зайнятості проводяться „Дні відчинених дверей” для всіх напрямів підготовки в університеті, які відвідують понад 350 осіб. Також запроваджено ряд тематичних екскурсій для окремих класів шкіл м. Одеса з відвідуванням ме-

теоретичного майданчику, навчальних бюро прогнозів, лабораторії водних біоресурсів та ін.

На базі університету проводяться всеукраїнські конкурси, дебатні школи, тренінги, брейнринги, круглі столи, відкрито простір неформальної освіти «Есопростір» в рамках проекту Impact Odessa Hub. В даній роботі активними учасниками є школярі міста та області.

Крім того, структурні підрозділи ОДЕКУ – Одеський фаховий коледж комп'ютерних технологій, Херсонський гідрометеорологічний та Харківський природоохоронний фахові коледжі проводять широку профорієнтаційну роботу із залученням стейкхолдерів.

3.3. Питання працевлаштування випускників знаходяться під постійним контролем ректорату університету. Так, ще в 2002 році в університеті був створений **відділ по сприянню працевлаштування випускників**. Питання розподілу випускників та їх фактичного працевлаштування регулярно розглядаються на засіданнях ректорату та Вчених рад факультетів.

Відділом систематично проводиться моніторинг працевлаштування випускників, в організації, куди були направлені випускники, направляються опитні листи.

Таблиця 9

**Працевлаштування випускників денної форми навчання
(держзамовлення)**

п/п	Показник	Рік	2019	2020	2021	2022
1.	Бакалавр , всього:		221	101	58	67
	1.1. Прийнято на наступні рівні		210	72	35	48
	1.2. Випущено з працевлаштуванням		2	1	2	3
	1.3. Надано право самостійного працевлаштування		2	0	1	3
2.	Магістр , всього:		324	132	77	73
	2.1. Працевлаштовані		1	35	15	8
	2.2. Надано право самостійного працевлаштування		-	5	4	4
	2.3. Отримані повідомлення про працевлаштування		12/	10/29%	3/20%	0

Для більш свідомого вибору випускниками першого місця роботи для студентів останнього року навчання введений факультативний навчальний курс, метою якої є формування у студентів практичних навичок працевлаштування в умовах ринкової економіки, а саме: роз'яснення правових питань

влаштуванню на роботу, пошуку першого робочого місця, знайомства з існуючим банком замовлень на випусників. В університеті проводяться щорічні «ярмарки вакансій». Відділом також проводяться щорічні соціологічні опитування студентів випускного курсу щодо їх бачення якості підготовки в університеті, кар'єрного росту та бажаних соціальних пакетів при працевлаштуванні. Ці результати аналізуються на засіданнях випускаючих кафедр з метою корегування навчально-виховного процесу.

Університет має укладені угоди на підготовку фахівців з Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною екологічною інспекцією України, Державною гідрометеорологічною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національним Антарктичним центром МОН, Держводгоспом України, Міністерством оборони України. Результати розподілу випусників за 4 роки наведені у табл. 9. Право самостійного працевлаштування надається за власним бажанням тим випусникам, які мають законні підстави для цього (вагітність, дитина до 3-х років у сім'ї, тощо).

Показники обсягів госпдоговірних та держбюджетних наукових робіт та характеристики, що свідчать про їх науковий рівень (відкриття, авторські свідоцтва на винаходи, міжнародні конференції, публікації і т.д.)

4.1. Діяльність наукових підрозділів університету протягом звітного періоду була спрямована на вирішення першочергових науково-технічних проблем держави та регіону, підвищення якісного рівня досліджень, конкурентоздатності і ступеня реалізованості їх результатів, а також пошук можливостей для залучення додаткових коштів на виконання найбільш перспективних розробок. При цьому, незважаючи на труднощі, зберігається відносна стабільність показників діяльності наукових підрозділів університету (див. табл. нижче).

Основні відомості про структуру науково-дослідних робіт у 2022 р.

№ п/п	Зміст	Кількісні показники
1.	Науково-дослідна робота, що фінансується за рахунок загального фонду Міністерства освіти і науки України: - всього тем - обсяг фінансування (тис.грн.)	1 577,88
2.	Госпдоговірні НДР, наукові послуги, міжнародні гранти - загальна кількість - обсяг фінансування (тис.грн.)	1 525,21
3.	Науково-дослідна робота кафедр у межах загального науково-педагогічного навантаження: - всього тем - закінчено у 2022 р. - розпочато у 2022 р.	15 4 3

Таблиця 10

Показники наукової діяльності університету

№ п/п	Показник	2020	2021	2022
1.	Обсяг фінансування із загального фонду (тис.грн.)	364,80	1255,176	577,88
	Кількість наукових тем, профінансованих МОН	1	2	1
2.	Обсяг фінансування із спеціального фонду (тис.грн.)	362,6	1013,48	525,21
	Кількість наукових тем, договорів на надання послуг профінансованих із спеціального фонду	3	2	-
3.	Обсяг фінансування міжнародних наукових проектів (тис.грн.)	161,06	172,48	525,21
	Кількість міжнародних наукових проектів	-	1	1
4.	Кількість кафедральних наукових тем	21	16	15
5.	Кількість патентів, охоронних документів, отриманих в університеті	7	4	8
6.	Кількість проведених в університеті конференцій, симпозіумів та семінарів	9	9	5
7.	Кількість співробітників університету, які прийняли участь у міжнародних конференціях, симпозіумах, семінарах	126	155	89
8.	Надруковано монографій працівниками університету	28	25	19
9.	Кількість статей в наукових виданнях, з них опублікованих:			
	- в Україні	121	115	78
	- за кордоном	79	55	31
	- в н.-м. базі Scopus	32	29 (60)	19
10.	- в н.-м. базі Web of Science	24	16	10
	Кількість цитувань за рік:			
11.	- в н.-м. базі Scopus;	331	380 (644)	396
	- в н.-м. базі Web of Science	316	313	293
12.	Сумарний h-індекс:			
	- в н.-м. базі Scopus;	17	17	21
	- в н.-м. базі Web of Science	13	14	14
12.	Рейтинг університету серед інших ВНЗ за показниками н.-м. бази Scopus	61	74	85

Основними пріоритетними науковими напрямами в університеті визначені такі:

Фундаментальні дослідження:

(1) метеорологія і фізика атмосфери, кліматологія;
(2) наукові основи збереження і поліпшення навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів і морів. Комплексні проблеми.

Прикладні розробки:

(1) раціональне природокористування (наукове обґрунтування шляхів вирішення актуальних проблем гідрометеорологічного забезпечення, збереження та поліпшення навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів: комплексні і галузеві проблеми;

(2) обґрунтування та розробка рекомендацій щодо адаптації галузей економіки, регіонів України до зміни клімату.

(3) раціональне використання водних біологічних ресурсів, актуальні проблеми аквакультури.

Узагальнені деякі показники наукової роботи в університеті наведені у табл.10.

Наукові дослідження в Одеському державному екологічному університеті здійснюються за планами, затвердженими Вченою радою ОДЕКУ, і виконуються його структурними підрозділами (кафедрами та науково-дослідними проблемними лабораторіями), науковими колективами, окремими вченими за угодами, контрактами, державними, національними, міжгалузевими та іншими програмами і проектами відповідно до чинного законодавства країни.

Наукові дослідження в університеті здійснюються в науково-дослідній частини університету (НДЧ) та на кафедрах університету – науково-дослідні роботи (НДР), які виконуються в межах робочого часу викладачів.

До складу НДЧ входять науко-організаційний відділ та відділ з комерціалізації наукових розробок, Науково-експертний центр моніторингу навколишнього середовища, 7 проблемних науково-дослідних лабораторій (далі – ПНДЛ): «Комплексне управління водними ресурсами та гідроекологічним станом лиманів», «Моделювання катастрофічних водопіль на території України», «Мезомасштабні та конвективні процеси в циркуляції атмосфери», «Технічні системи моніторингу навколишнього середовища», «Нові моделі і технології в прогнозуванні стану і безпеки навколишнього середовища», Лабораторія кліматичних змін; Проблемна науково-дослідна лабораторія спецфонду НДЧ, яка комплектується тимчасовими творчими науковими колективами, створеними для виконання госпдоговірних робіт.

На базі кафедри військової підготовки університету функціонує Науково-дослідна лабораторія військової метеорології, яка оснащена сучасним науковим обладнанням і проводить наукові дослідження за грантами Міністерства оборони України.

ПНДЛ «Комплексне управління водними ресурсами та гідроекологічним станом лиманів» та спецфонду НДЧ ОДЕКУ, за результатами спільного конкурсу наукових проектів вищих навчальних закладів та наукових установ НАН України Ф64 Державного фонду фундаментальних досліджень, разом з

Інститутом проблем математичних машин і систем НАН України виконувався проєкт «Моделювання зміни гідроекологічних умов в лиманах північно-західного Причорномор'я в контексті змін клімату у ХХІ столітті на прикладі Тилігульського лиману».

Також ПНДЛ «Комплексне управління водними ресурсами та гідроекологічним станом лиманів» спільно з Інститутом морської біології НАН України, НДУ «Український науковий центр екології моря» МЕПР України, ДУ «Український НДІ медичної реабілітації та курортології» МОЗ України виконує науково-дослідні роботи з гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного та медико-біологічного обстеження стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки.

ПНДЛ «Мезомасштабні та конвективні процеси в циркуляції атмосфери» співпрацює з DMI (Danish Meteorological Institute) та використовує комп'ютерну платформу Європейського Центру Середньострокових Прогнозів Погоди (ЕЦСПП).

З метою спільного використання обладнання при проведенні польових гідрологічних та гідроекологічних досліджень, у складі НДЧ створено між-кафедральний Науково-експертний центр моніторингу та досліджень навколишнього середовища, яким проведена робота з перевірки приладів і устаткування та отримано сертифікат про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012: 2005 для проведення екологічного моніторингу. Центром використовується лабораторне обладнання і прилади, які є на балансі кафедр гідроекології і водних досліджень, гідрології суші, океанології і морського природокористування, хімії навколишнього середовища, Річкової навчально-наукової лабораторії гідроекологічних і водних досліджень, Морської геофізичної лабораторії університету

Науково-дослідна робота в університеті має свої особливості та відбувається, в тому числі задля:

- інтеграції навчального процесу, науки і виробництва;
- підготовки фахівців за рахунок використання досягнень науково-технічного процесу та залучення студентів до участі в науково-дослідних і проектно-конструкторських роботах, що виконуються за рахунок державного бюджету і за договорами з замовниками;
- організації наукової та науково-виробничої роботи у взаємозв'язку з навчальним процесом у межах діяльності наукових семінарів, гуртків;
- проведення наукових олімпіад (конкурсів) студентської творчості;
- залучення провідних учених та науковців університету до здійснення навчального процесу;
- міжнародного наукового співробітництва, активної участі у вітчизняних та міжнародних конкурсах наукових робіт.

На випускаючих кафедрах ОДЕКУ сформувались відомі в Україні та за її межами **наукові школи**:

- теоретичної та прикладної гідрології (кафедра гідрології суші – проф. Гопченко Є.Д., кафедра гідроекології та водних досліджень – проф. Лобода Н.С.);

- фундаментальні та прикладні дослідження геофізичного граничного шару (кафедра фізики атмосфери та кліматології – проф. Степаненко С.М., проф. Школьний Є.П.);

- математичне моделювання продукційного процесу рослин (кафедра агрометеорології та агрометпрогнозів – проф. Польовий А.М.).

У стадії формування та розвитку знаходяться наукові школи:

- управління екологічним станом водних екосистем (кафедра океанології та морського природокористування – проф. Тучковенко Ю.С., кафедра гідроекології та водних досліджень – проф. Лобода Н.С., кафедра гідрології суші – проф. Гопченко Є.Д.).

- регіональних екологічних проблем (кафедра прикладної екології – проф. Сафранов Т.А.);

Фінансування наукових досліджень, які виконуються науковими підрозділами Одеського державного екологічного університету та здійснення ними науково-технічної діяльності, проводиться за рахунок (див. таблицю нижче):

- коштів державного бюджету, що виділяються на конкурсній основі у першу чергу для проведення фундаментальних та пошукових наукових досліджень, програм, проектів державного значення, а також робіт, які виконуються у рамках пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки;

- коштів, що надходять для виконання науково-дослідних і проектно-конструкторських робіт за договорами, а також робіт, пов'язаних з науковою діяльністю підрозділів ОДЕКУ.

Таблиця 11

Основні відомості про структуру науково-дослідних робіт у 2022 р.

№ п/п	Зміст	Кількісні показники
1.	Науково-дослідна робота, що фінансується за рахунок загального фонду Міністерства освіти і науки України: - всього тем - обсяг фінансування (тис.грн.)	1 577,88
2.	Госпдоговірні НДР, наукові послуги, міжнародні гранти - загальна кількість - обсяг фінансування (тис.грн.)	1 525,21
3.	Науково-дослідна робота кафедр у межах загального науково-педагогічного навантаження: - всього тем - закінчено у 2022 р. - розпочато у 2022 р.	15 4 3

Прикладні:

1) За рахунок загального фонду

Прикладна НДР «Комплексний метод ймовірносно-прогностичного

модельовання екстремальних гідрологічних явищ на річках Півдня України для забезпечення сталого водокористування в умовах кліматичних змін» (2021-2022 рр.), наук. керівник – д-р геогр. н. Овчарук В.А., обсяг фінансування у 2022 р. – 577,88 тис. грн., всього за період 2021-2022 рр. – 1468,24 тис. грн.

2) За рахунок **спеціального фонду**

Грант на виконання **міжнародного дослідницького проекту** програми HORIZON 2020 «Розробка оптимальної та відкритої підтримки досліджень Чорного моря (Developing Optimal and Open Research Support for the Black Sea (DOORS))» (2021-2024 рр.), наук. керівник – проф. Берлінський М.А., обсяг фінансування у 2022 р. – 525,207 тис. грн., всього за період 2021-2022 рр. – 697,69 тис. грн.

Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

ЗАКЛЮЧНІ У 2022 РОЦІ

Каф. гідроекології та водних досліджень

1.«Антропогенний вплив на водні об'єкти та шляхи інтегрованого управління ними» (2018-2022рр.)

ДР № 0118U001220 Науковий керівник – д-р геогр. наук, проф. Лобода Н.С.

Каф. водних біоресурсів та аквакультури

2.«Моніторинг та оцінка стану водних біоресурсів малих водойм різного походження і цільового призначення Одеської області» (2018-2022 рр.)

ДР № 0118U001222 Науковий керівник – д.с.-г. наук, проф. Шекк П.В.

Каф. гідрології суші

3.«Регіональні наукові дослідження в області гідрологічних розрахунків і прогнозів водного режиму річок і водойм України» (2018-2022 рр.)

ДР № 0118U001221 Науковий керівник – д-р геогр. наук, проф. Гопченко Є.Д.

кафедра екології та охорони довкілля

4.«Техногенне навантаження на складові довкілля регіонів Північно-Західного Причорномор'я (2020-2022рр.)

ДР №0120U105060 наук. кер.– к. геогр.н. доц. Чугай А.В.

ВІДКРИТІ У 2022 РОЦІ

кафедра екологічного права і контролю

1. «Дослідження відповідності значення ІЗА екологічному стану атмосферного повітря міста»(2022-2024рр.). ДР №0122U200764 Науковий керівник – к.г.н., доц. Владимирова О.Г.

кафедра агрометеорології та агроекології.

2. «Біокліматичний потенціал земель сільськогосподарського призначення України в умовах змін клімату» (2022-2025pp.). ДР №0122U200354. Науковий керівник – д.г.н., проф. Польовий А.М.

кафедра загальної та теоретичної фізики

3. «Аналітичні моделі статистики і динаміки структуроутворень в складних багаточастинкових мікро-механічних мультидисперсних системах» – (2022-2025 pp.). ДР № 0121U113929 Науковий керівник – д.ф.-м.н., проф. Герасимов О.І.

ПЕРЕХІДНІ

кафедра автоматизованих систем моніторингу навколишнього середовища та інформатики

1. «Удосконалення способів і засобів одержання даних про атмосферу радіофізичними методами та аналізу даних» (2020-2024pp.). ДР №0119U003662 наук. кер. – к. техн. н., доц. Перелигін Б.В.

кафедра метеорології та кліматології

2. «Розробка та вдосконалення методів прогнозу небезпечних та стихійних метеорологічних явищ над Україною» (2020-2024pp.). ДР №0120U100487 наук. кер. – к. геогр. н., доц. Семергей-Чумаченко А.Б.

кафедра економіки природокористування

3. «Організаційно-економічні засади забезпечення сталості туристичної діяльності в Одеській області» (2020-2023pp.). ДР. № 0120U105763 Наук. кер. – д-р. економ.наук, проф. Губанова О.Р.

кафедра хімії навколишнього середовища

4. «Утилізація промислових викидів в електрохімічній установці на оксидах металів змінної валентності та їх сплавах, які не містять благородних металів»(2020-2024pp.). ДР № 0121U109098 Наук. кер. – д. тех. наук, проф. Софронков О.Н.

кафедра вищої і прикладної математики

5. «Розвиток та застосування хаос-геометричних та квантово-динамічних методів дослідження спектрів і динаміки лазерних систем та приладів надвисокочастотної електроніки»(2019-2023pp.) ДР № 0120U002099. Науковий керівник – д.ф.-м.н., проф. Глушков О.В.

6.«Розрахунок енергетичних та спектроскопічних характеристик рідбергівських атомів та багатозарядних іонів на основі релятивістської багаточастинкової теорії збурень» - кафедра вищої і прикладної математики.»(2019-2023pp.) ДР № 0120U002098 Науковий керівник – д.ф.-м.н., проф. Глушков О.В.

кафедра інформаційних технологій

7.«Геоінформаційні та інтелектуальні технології підтримки прийняття рішень в задачах оцінки екологічної безпеки територій» (2019-2023pp.) ДР №0119U003671 Науковий керівник – к.г.н., доц. Кузніченко С.Д.

кафедра фізичного виховання та валеології

8.«Дослідження особливостей термодинамічної структури турбулентного граничного шару атмосфери над Північно-Західним Причорноморським

регіоном України за допомогою чисельного моделювання » (2019-2023pp.) ДР №0121U108238 Наук. керів.– к. г.н. Іванова О.В.

Кількість підготовлених та своєчасно поданих проєктів до міжнародних та вітчизняних наукових програм

- Проєктна заявка на конкурс проєктів фундаментальних та прикладних досліджень МОН України, виконання яких розпочнеться у 2023 р. за рахунок коштів державного бюджету «Розвиток та удосконалення автоматизованої системи оперативного прогнозу океанографічних параметрів в українській частині акваторії Азово-Чорноморського басейну» (кафедра океанології та морського природокористування).
- Проєктна заявка в межах європейської природоохоронної програми LIFE (Strategic Nature and Integrated Projects (SNAP/SIP)) «Поліпшення екологічного стану р. Великий Куяльник через розчищення русла та реконструкцією гідротехнічних споруд» (кафедра гідроекології та водних ресурсів)

Кількість створених та належним чином оформлених об'єктів інтелектуальної власності

1. Авторське свідоцтво №110751 від 04.01.2022р. “Звіт про науково-дослідну роботу «Теоретичні моделі об'єктів м'якої матерії (гранульованих матеріалів) в задачах фізики та технологіях використання і захисту навколишнього середовища» (2016-2020pp). (заключний) “. *Колектив авторів*
2. Авторське свідоцтво №111250 від 24.01.2022р , “ Звіт про науково-дослідну роботу «Удосконалення способів і засобів одержання даних про атмосферу радіофізичними методами та аналізу даних. Розділ 2: Вдосконалення існуючих методів, засобів та систем моделювання для одержання даних про атмосферу» (проміжний) ”. *Колектив авторів*.
3. Авторське свідоцтво №112571 від 04.04.2022, “ Звіт про науково-дослідну роботу «Розробка та вдосконалення методів прогнозу небезпечних та стихійних метеорологічних явищ над Україною» (проміжний)”. *Колектив авторів*
4. Авторське свідоцтво № 112580 від 05.04.2022р. “Звіт про науково - дослідну роботу за договором від 12.10.2021 № 35 «Наукові дослідження гідроекологічного режиму і стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки: науково-дослідні роботи з гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного та медико-біологічного обстеження стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки (остаточний) Том 1 Гідрологічні обстеження. Узагальнені висновки і рекомендації ” . *Колектив авторів*
5. Авторське свідоцтво № 112649 від 13.04.2022р. ” Звіт про науково-дослідну роботу « Регіональні наукові дослідження в області гідрологічних розрахунків і прогнозів водного режиму річок і водойм України.

Регіональні обґрунтування та узагальнення розрахункових параметрів методів гідрологічного та гідрохімічного режимів річок і водойм окремих регіонів України (проміжний)»”. *Колектив авторів*

6. Авторське свідоцтво №113029 від 20. 05 .2022 р. “ Звіт про науково-дослідну роботу «Антропогенний вплив на водні об’єкти та шляхи інтегрованого управління ними». Етап 4: «Оцінка гідроекологічного стану водних об’єктів згідно Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС» (проміжний)”. *Колектив авторів*
7. Авторське свідоцтво №113076 від 30.05.2022р. “Звіт про науково-дослідну роботу «Зміни клімату та їх вплив на гідрологічний та гідроекологічний режими лиманів північно-західного Причорномор’я (остаточний)”. *Колектив авторів*
8. Авторське свідоцтво № 113292 від 14.06.2022р. “ Звіт про науково-дослідну роботу «Комплексний метод ймовірносно-прогностичного моделювання екстремальних гідрологічних явищ на річках Півдня України для забезпечення сталого водокористування в умовах кліматичних змін. Дослідження сучасних умов формування екстремальних гідрологічних явищ на річках півдня України (в межах зони недостатньої водності) та аналітичний огляд сучасних вітчизняних та закордонних досліджень в галузі розрахунків та прогнозів характеристик паводків та межені. (проміжний)” *Колектив авторів*.

Видавнича діяльність. В звітному році вийшли чергові №№ 21, 22 фахового «Українського гідрометеорологічного журналу», який входить до переліку фахових видань рекомендованих ДАК МОН_України для публікації статей в галузі географічних наук.

«Український гідрометеорологічний журнал» приведений у відповідність до вимог наказу МОН України від 15.01.2018 за № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України», проведена перереєстрація журналу в Міністерстві юстиції України, отримано ISSN номер електронного фахового видання, створений новий сайт на платформі Open Journal Systems в україномовній, російськомовній та англomовній версіях, на якому розміщено архів всіх номерів журналу, з 2015 статтям присвоєні doi номери.

Публікаційна активність. За звітами кафедр, у 2022 р. працівниками університету опубліковано 129 статей у фахових журналах рекомендованих ДАК України, 63 статті у зарубіжних виданнях, 21 стаття у журналах, які індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of science.

Міжнародні та всеукраїнські наукові (науково-технічні) заходи

- 1) Міжнародна наукова конференція за участю молодих науковців «Регіональні проблеми охорони довкілля та збалансованого природокористування» (21-22 вересня 2022)

- 2) Четверта Всеукраїнська науково-практична конференція «Євроінтеграція екологічної політики України» (25-26 жовтня 2022);
- 3) VI Всеукраїнський пленері з питань природничих наук (25-26 червня 2022 року).

Університетські наукові конференції

- XXI наукова конференція молодих вчених ОДЕКУ 23 – 31 травня 2022 р. (127 доповідей)
- Щорічна студентська наукова конференція ОДЕКУ 11 – 18 травня 2022 р. (232 - доповіді)

Переважна більшість провідних науково-педагогічних працівників університету працювала в науково-дослідній частині (НДЧ) університету за сумісництвом – 47 осіб по загальному фонду фінансування та 5 осіб - по спеціальному фонду. 21 працівник університету приймав участь у виконанні госпдоговірних робіт по спеціальному фонду НДЧ з оплатою праці за договорами цивільно-правового характеру, що пов'язано з обмеженими замовниками строками виконання робіт та відсутністю авансових платежів для їх виконання.

Започатковані нові форми роботи

- 1) Університет увійшов до складу Центру колективного користування науковим обладнанням «Лабораторія біобезпеки, якості харчової продукції та безпеки харчування», створеного на підставі наказу МОН України за №444 від 02.05.2018 р. на базі Національного університету харчових технологій.
- 2) Створено міжвідомчий науково-виробничий та освітній центр «Гідрометеорологічне забезпечення морегосподарчої діяльності» у складі ОДЕКУ МОН України та Гідрометеорологічного центру Чорного та Азовського морів Державної служби з надзвичайних ситуацій України.
- 3) Провідні вчені університету включені до складу басейнових рад річок Причорномор'я, Нижнього Дунаю, Дністра.

4.2. Значна увага приділяється залученню талановитої та обдарованої студентської молоді у наукові дослідження як на рівні кафедральної наукової тематики, так й для виконання держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних тем (див. табл. 12, 13).

Організація науково-дослідної роботи студентів здійснюється згідно з діючим в університеті Положення про науково-дослідну роботу студентів ОДЕКУ. Вона проводиться у формі наукових семінарів для студентів старших курсів і магістрів та у формі наукових гуртків для студентів молодших курсів.

Студентські наукові семінари та гуртки при кафедрах університету.

У 2022 р. згідно планам, наданими кафедрами, в університеті працювали 16 наукових семінарів та 16 наукових гуртків. На 12 кафедрах проводились засідання як гуртків, так і семінарів для студентів різного рівня підготовки. Кількість засідань в середньому становила 3 разів на рік, періодичність засідань 1-2 рази на місяць протягом навчального року. В 2022р. в роботі наукових семінарів та гуртків прийняли участь понад 360 студентів університету.

Щорічна студентська наукова конференція ОДЕКУ.

Щорічна студентська наукова конференція пройшла в період з 11 по 18 травня 2022 р. Робота конференції проводилась по 19 науковим секціям з спеціалізованих, фундаментальних та соціально-гуманітарних дисциплін. В межах роботи конференції, за ініціативи Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених ОДЕКУ пройшла також науково-практична конференція студентів технікумів та коледжів «Сучасні тенденції та перспективи розвитку природничих наук». На конференції було представлено 232 доповідей, у роботі секцій прийняло участь понад 330 студентів. Матеріали 85 найкращих доповідей студентів опубліковані у вигляді статей у збірнику матеріалів конференції.

Щорічна конференція молодих вчених ОДЕКУ

Відділом наукової роботи студентів підготовлено та проведено щорічну конференцію молодих вчених, в період з 02 по 08 травня 2022 р. Робота конференції проводилась по 17 науковим секціям з спеціалізованих, фундаментальних та соціально-гуманітарних дисциплін. На конференції було представлено 231 доповідь, у роботі секцій прийняло участь понад 258 доповідачів - молодих вчених з числа магістрів, аспірантів та науково-педагогічних працівників університету. За результатами конференції відділом наукової роботи студентів підготовлений до друку збірник матеріалів наукової конференції молодих вчених ОДЕКУ, в якому зібрані 173 найкращих тези доповідей молодих вчених університету (магістрів, аспірантів, науково-педагогічних працівників).

Стимулюючим для заохочення до наукової роботи заходом є прийнята в університеті практика, коли наукова робота студентів зараховується до їх індивідуальної навчальної програми та включається до суми залікових кредитів, отриманих при опануванні конкретної освітньої програми. Діє Положення про заохочення студентів та аспірантів ОДЕКУ денної форми навчання, яким передбачено встановлення надбавок для студентів і аспірантів, премій за успіхи, зокрема, у науковій роботі.

У виконанні НДР, через підготовку студентських наукових робіт і доповідей приймають участь переважна більшість студентів. Студентами або за участю студентів щорічно публікується більше 110 статей (тобто біля 10% загальної кількості студентів денної форми навчання).

Важливим елементом залучення студентів до науково-дослідної роботи є їх участь у Всеукраїнських студентських наукових олімпіадах та Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт (див. дані табл. 13).

Щорічно в I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади в університеті приймає участь від 35 до 50 (у 2022р.) відсотків студентів університету денної форми навчання. В умовах воєнного стану нажаль не проводився II етап (всеукраїнських) Всеукраїнської студентської олімпіади.

У I етапі (університетському) Всеукраїнської студентської олімпіади в 2022 році прийняли участь 363 студента університету.

Таблиця 13

Показники наукової роботи студентів університету

№ п/п	Показник	2020	2021	2022
1	Кількість студентів денної форми навчання	796	593	678
2	Кількість студентів, які беруть участь у виконанні НДДКР, всього з них, - з оплатою із НДР загального фонду - з оплатою із НДР спеціальн. фонду	66 0 0	47 3 -	47 - -
3	Кількість студентів, які брали участь в олімпіадах (1-й тур) (2-й тур)	363 не від- бувся	не від- бувся не відбувся	не від- бувся не відбувся
4	Кількість переможців, які одержали нагороди за результатами II туру всеукраїнських студентських олімпіад	не від- бувся	-	-
5	Кількість студентів – учасників Всеукраїнських та міжнародних конкурсів студентських НДР, з них: - переможці Всеукраїнських конкурсів студентських НДР - переможці міжнародних конкурсів студентських НДР	173 12 2	169 13 -	110 не від- бувся -
6	Кількість студентів, які брали участь у наукових конференціях	167	311	358
7	Кількість статей за участю студентів, всього з них статей самостійно	52 12	28 3	16 2
8	Кількість студентів, які одержують стипендії Президента України, Верховної Ради України, Кабінету міністрів України	4	6	6
9	Кількість студентів, які отримують інші іменні стипендії та премії	4	2	2

У I турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт прийняли участь 363 студента університету. II тур Всеукраїнського конкурсу

студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук за рішенням Міністерства освіти і науки України у зв'язку з воєнним станом не проводився.

Активна участь студентів у науково-дослідній роботі знаходить своє відображення у публікаціях статей студентами. В табл. 13 наведені статистичні данні щодо цього показника.

Отримані студентами, аспірантами та молодими вченими нагороди, премії та стипендії

- Стипендія Кабінету Міністрів України для молодих вчених – доц. кафедри гідрології суші Доку А.В.;

Окрім того, щорічно 5-6 студентів університету отримують іменні стипендії Президента України, Верховної ради України Кабінету Міністрів України та міського Голови.

Міжнародна діяльність університету

Протягом звітнього періоду університет проводив активну міжнародну діяльність за напрямками освітнього та наукового співробітництва.

Університетом укладені угоди про освітньо-наукове співробітництво з 95 зарубіжними науковими установами та вищими навчальними закладами у наступних країнах: Австрія, Алжир, Бельгія, Болгарія, Бразилія, Велика Британія, В'єтнам, Греція, Грузія, Данія, Естонія, Ірландія, Іспанія, Італія, Канада, КНР, Латвія, Литва, Мексика, Молдова, Монголія, Нідерланди, ПАР, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, США, Туреччина, Франція, ФРН, Філіппіни, Фінляндія, Хорватія, Швеція, зокрема, безпосередньо протягом 2022 р. – з екологічною лабораторією Laboratory Connection Services (LCS), Лондон, Канада, Грайфсвальдським університетом, ФРН, та Університетом Perpetual Help System Dalta Molino в м. Бакур, Філіппіни.

Університет є членом та партнером наступних міжнародних організацій: Альянсу університетів за демократію (AUDEM), Європейської організації співробітництва в галузі наукових досліджень і технологій (COST), Євразійської Асоціації Університетів та Чорноморської Мережі Університетів (BSUN).

У складі консорціуму європейських університетів та науково-дослідних установ Одеський державний екологічний університет у 2022 році виконував міжнародний проект за програмою Erasmus+ «Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом'якшення в локальному, національному та регіональному масштабах (ClimEd)», 619285-EPP-1-2020-1-FI-EPPKA2-SBHE-JP (2020-2023 pp.), грант-координатором якого є Університет Гельсінкі, Фінляндія.

Робочі наради в рамках проєкту Erasmus+ ClimEd проводилися раз на місяць протягом всього року у дистанційному форматі. З 24 лютого до 31 грудня 2022 року виконання проєкту призупинено, у зв'язку із введенням 24

лютого 2022 р. воєнного стану в Україні, на підставі відповідного рішення консорціуму. За результатами обговорень в ході Загальної наради за проектом 2 листопада 2022 р. та Зустрічі українських партнерів проекту 3 листопада 2022 р., що проходили на платформі Zoom, консорціум прийняв рішення клопотати про продовження періоду призупинення проекту до 31 серпня 2023 р.

З 13 по 18 листопада 2022 р. проф. Степаненко С.М. брав участь у Робочому візиті до м. Люблін, Польща, у складі делегації Співки ректорів ЗВО України.

Доц. Агайар Е.В. проводить наукову роботу в Інституті атмосферних наук та кліматології в м. Цюрих, Швейцарія, з 16.05.2022 р. по 14.05.2023 р. Проф. Хохлов В.М. проходить наукове стажування та роботу за грантом Британської академії, у підрозділі біологічних наук та екології Університету Стерлінга, Шотландія, з 06.08.2022 р. по 05.08.2024 р.; проф. Зайцев Д.А. – наукове стажування в межах академічної мобільності в Університеті Лінца ім. Йогана Кеплера, м. Лінц, Австрія, з 11.04.2022 р. по 11.06.2022 р. та з 18.07.2022 р. по 17.06.2024 р.; ст. викл. Докус А.О. – наукове стажування в Інституті прісноводної екології та рибництва ім. Лейбніца (IGB), м. Берлін, ФРН, з 18.04.2022 р. по 18.10.2022 р.; ст. викл. Плетос С.В. – стажування в спеціальній школі «Косинус І» в м. Щецин, Польща, з 21.09.2022 р. по 01.08.2023 р.; ст. викл. Андрущенко О.С. – мовне стажування в Європейському соціо-технічному університеті в Варшаві, Польща, з лютого по квітень 2022 р. Троє викладачів ОДЕКУ були відряджені на наукове стажування у Міждисциплінарному центрі досліджень регіону Балтійського моря Грайфсвальдського університету, Німеччина (доц. Кузніченко С.Д., доц. Терещенко Т.М. – з 09.05.2022 р. до 31.12.2022 р., доц. Гнатовська Г.А. – з 01.09.2022 р. до 31.12.2022 р.). Проф. Семенова І.Г. пройшла наукове стажування в Інституті ім. Альфреда Вегенера, ФРН, з 01.05.2022 р. по 31.10.2022 р. та проходить стажування у Піренейському інституті екології, м. Сарагоса, Іспанія (з 01.11.2022 р. по 31.10.2024 р.).

Викладачі ОДЕКУ пройшли: Міжнародну програму підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних і науково-педагогічних працівників у рамках міжнародного освітнього процесу «Схід-Захід» на ЕКСПО-2020 (Дубай, Рим, Бургас, Нью-Йорк, Єрусалим, Пекін) з 23 червня 2022 по 20 серпня 2022 р.; курс підвищення кваліфікації Coral Reef Conservation PADI Dive у квітні 2022 р.; онлайн курс підвищення кваліфікації на платформі COURSERA «Політика й управління водними ресурсами» від Женевського університету в травні 2022 р. та «Oceanography: a key to better understand our world» від Університету Барселони в червні 2022 р.; стажування On-line в Інституті фізики Університету ім. М. Коперніка в м. Торунь, Польща, з 18 червня по 31 серпня 2022 р.; міжнародні дистанційні тренінгові курси з Основних принципів супутникового дистанційного зондування (Китай, 18-29 квітня 2022 р.), з Авіаційно-метеорологічного обслуговування (Китай, 30 травня - 16 червня 2022 р.), з Моніторингу та прогнозування тропіч-

них циклонів (Китай, 24 жовтня – 4 листопада 2022 р.) та зі Змін клімату (Китай, 13 – 24 квітня 2022 р.).

Крім того, науково-педагогічні працівники брали участь у: другому он-лайн тренінгу «Дистанційне зондування Землі та моніторинг навколишнього середовища для молодих вчених і спеціалістів-практиків» за міжнародним проектом «Екологічний моніторинг в басейні Чорного моря з використанням продуктів програми Копернікус - PONTOS» з 26 по 27 липня 2022 р.; науковому семінарі Micromine з аналізу геологічних даних та оцінки ресурсів з використанням сучасних програмних систем 15 листопада 2022 р. в он-лайн форматі; 2-му Міжнародному дистанційному семінарі «Leadership and Management for Senior Management of NMHSs», Китай, з 17 по 21 жовтня 2022 р.; семінарах «How to use the new EUMETView» 10 лютого 2022 р. та «Explore Analysis Ready Data (ARD) with the data cube for atmospheric composition» 16 лютого 2022 р., в рамках 5-ї сесії Data Access Services в Німеччині; семінарі «AI for atmospheric composition - how to enhance resolution using satellite data» в Німеччині 16 березня 2022 р.; семінарі «Convective storms - What can satellite data tell us?» в Німеччині 12 квітня 2022 р.

З 2021 р. виконується міжнародний дослідницький проект за програмою HORIZON 2020 «Розробка оптимальної та відкритої підтримки досліджень Чорного моря / Developing Optimal and Open Research Support for the Black Sea (DOORS)», № 101000518 / H2020-BG-2020-2 (2021-2024 pp.), координатором якого є Національний інститут з досліджень та розробок в галузі морської геології та геоекології (GEOECOMAR), Румунія.

З липня 2022 р. в ОДЕКУ діє програма OPENSACES, що фінансується німецькою службою академічних обмінів DAAD. В рамках проекту в осінньому семестрі 2022-2023 навч. року проводилося викладання декількох дистанційних курсів з навчального плану Грайфсвальдського університету, Німеччина, що були спеціально адаптовані для потреб українських слухачів. Зокрема, ст. викл. Гопцій М.В. пройшла тренінг «Методичні аспекти викладання ГІС на базі вільного програмного забезпечення» в рамках проекту OPENSACES.

У 2022 р. на базі університету відбулися: Міжнародна наукова конференція «Регіональні проблеми охорони довкілля та збалансованого природокористування (21-22 вересня 2022 р.) за участю молодих науковців з Великої Британії, Канади, Латвії і Польщі, та VI Міжнародна конференція "Advances in Atomic, Nuclear and Laser Optics and Spectroscopy" (28-30 грудня 2022 р.).

За індивідуальними грантами науково-педагогічні працівники університету приймають участь у виконанні 5 міжнародних наукових проектів, 3 науково-педагогічні працівники мали відрядження за кордон для наукової роботи та 8 пройшли стажування за кордоном.

Магістрантка Шепель Н.А. з 01.10.2021 р. по 01.06.2022 р. проходила стажування в Університеті Саутгемптон, Великобританія. Студентка Демешкан І.О. у липні-серпні 2022 р. проходила виробничу практику в компанії «Silver sea Cruises», Багамські острови. 4 аспіранти з 18 червня по 31 серпня 2022 р. проходили стажування в Інституті фізики Університету ім. М. Копер-

ніка в м. Торунь, Польща. Аспірантка Наконечна Ю.О. була на науковому стажуванні в Інституті прісноводної екології та рибництва ім. Лейбніца (IGB), ФРН, з 1.04.2022 р. по 31.10.2022 р. Асп. Богушенко А.О. почала стажування у Німецькому федеральному екологічному фонді (DBU) в м. Берлін (з 1.12.2022 р. по 31.05.2023 р.). Асп. Зайцева-Великодна С.С. з травня 2022 р. проходить практику в якості менеджера з управління проектами у Фонді «Свобода та Демократія», м. Варшава, Польща.

Узгоджено магістерську програму «спільних дипломів» зі спеціальності "Комп'ютерні науки" з Університетом у Бельсько-Бялій, Польща, для студентів 2-го (магістерського) РВО за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки.

Детальні дані щодо тематики співробітництва ОДЕКУ з зарубіжними партнерами:

Таблиця 13

**ПОКАЗНИКИ МІЖНАРОДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ
ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

№ п/п	Назва показника	2022 рік
1	Кількість угод про співпрацю з міжнародними та іноземними організаціями та ЗВО	95
2	Кількість виконуваних міжнародних програм і проектів, всього	10
	у т.ч. кількість програм і проектів, що координує ЗВО від України	4
3	Кількість наукових та науково-педагогічних працівників, відряджених за кордон для викладацької та наукової роботи, всього осіб	3
4	Кількість науково-педагогічних працівників, які пройшли стажування та підвищення кваліфікації за кордоном, всього осіб	21
5	Кількість здобувачів, які пройшли практику або стажування у закордонних організаціях та підприємствах, всього осіб	8
6	Кількість освітянських та наукових виставково-презентаційних заходів, в яких приймав участь ЗВО, всього	
	у т.ч. - міжнародних	1
	- державних і галузевих	
7	Кількість нагород на виставках, всього	
	у т.ч. - міжнародних	-
	- державних і галузевих	

Детальні дані щодо тематики співробітництва ОДЕКУ з зарубіжними партнерами

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
Австрія	Університет природничих ресурсів та наук про життя, м. Відень	Співробітництво за проектом 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SVNE-JP «Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології – INTENSE»	Угода про консорціум в рамках проекту 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SVNE-JP, 15.10.2017-14.10.2021, 5-річний пост-проектний період	- Матеріали доступні за адресою: http://intense.network/ - Видано посібник: Шаблій О. В., Пьянова І. Ю. Академічне письмо та презентація: навчальний посібник (англійською мовою) для здобувачів РВО PhD 2 року навчання за спеціальністю 103 “Науки про Землю”. Житомир: ТОВ «505», 2021. 86 с.
Бельгія	GRASP, Університет м.Льєж	«Структура та динаміка гранульованих речовин»	Білатеральна угода про наукове співробітництво, з 2010 р.	Були поставлені експерименти із вивчення ефектів впакування бідисперсних гранульованих сумішей (Sci.Rep.2019) результати яких отримали детальне обґрунтування за допомогою запропоновані на кафедрі Заг.та Теор.фізики теорії (Проф.Герасимов О.І.). Готується публікація до Physics Letters A)
Болгарія	Інститут океанології при Болгарській академії наук	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 рр.	

Болгарія	Бургаський вільний університет	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	
Бразилія	Технічний університет Ріо-де-Жанейро	Міжнародний науковий проект та програма співпраці: “Quantum Systems in Chemistry and Physics (QSCP)”	Договір про співробітництво: 2014-2024, від 04.12.2013	Участь у виконанні міжнародного наукового проекту
	Федеральний університет Ріо-де-Жанейро	1. Науковий проект: “Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geoecology and Environmental Radioactivity”. 2. Міжнародний науковий проект та програма співпраці: “Quantum Systems in Chemistry and Physics (QSCP)”	Договір про співробітництво: 2017-2022 Договір про співробітництво: 2014-2024, від 04.12.2013	Участь у виконанні двох міжнародних наукових проектів.
Велика Британія	Університет м. Оксфорд	Міжнародний науковий проект та програма співпраці: “Quantum Systems in Chemistry and Physics (QSCP)”	Договір про співробітництво: 2014-2024	Участь у семінарах International workshops on Quantum Systems (with personal grants), у тому числі публікації видавництвом Springer колективних монографій Advances in the Theory of Atomic and Molecular Systems. Series: Progress in Theoretical Chemistry and Physics.
	Університет Стерлінга, Шотландія	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	Проф. Хохлов В.М. проходить наукове стажування за грантом Британської академії, у підрозділі біологічних наук та екології, з серпня 2022 р. по серпень 2024 р.

Велика Британія		for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)		
	Національний океанографічний центр	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	
	Плімутська морська лабораторія			
В'єтнам	Ханойський університет науки і техніки	Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та технології – INTENSE	Угода про консорціум в рамках проекту 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SVNE-JP, 15.10.2017-14.10.2021, 5-річний пост-проектний період	- Матеріали доступні за адресою: http://intense.network/ - Видано посібник: Шаблій О. В., Пьянова І. Ю. Академічне письмо та презентація: навчальний посібник (англійською мовою) для здобувачів РВО PhD 2 року навчання за спеціальністю 103 “Науки про Землю”. Житомир: ТОВ «505», 2021. 86 с.
	Хошімінзький університет природних ресурсів та навколишнього середовища	Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та технології – INTENSE	Угода про консорціум в рамках проекту 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SVNE-JP, 15.10.2017-14.10.2021, 5-річний пост-проектний період	
Греція	Національний центр наукових досліджень ім. Демокріта, м. Афіни	Розробка та впровадження сумісних науково-дослідних проєктів: - “Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geoecology and Environmental Radioactivity”	Договір про співробітництво 2017-2022 pp.	Сприяння в обміні науковцями та викладачами обох сторін, що виконують дослідницьку роботу, а також з метою проведення курсів лекцій; сумісна публікація наукових матеріалів, посібників та науково-методичних праць

Греція	Грецький центр морських досліджень, м.Анавіссос	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	
	Науково-інноваційний центр «Афіна», м.Афіни			
Естонія	Естонський університет наук про життя, м. Тарту	- Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології – INTENSE - Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом'якшення в локальному, національному та регіональному масштабах - ClimEd	- Угода про консорціум в рамках проекту 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SVNE-JP, 15.10.2017-14.10.2021, 5-річний пост-проектний період - Угода про консорціум в рамках проекту 619285-EPP-1-2020-1-FI-EPPKA2-SVNE-JP, 2020-2023 pp.	- Матеріали доступні за адресою: http://intense.network/ - Видано посібник: Шаблій О. В., Пьянова І. Ю. Академічне письмо та презентація: навчальний посібник (англійською мовою) для здобувачів РВО PhD 2 року навчання за спеціальністю 103 “Науки про Землю”. Житомир: ТОВ «505», 2021. 86 с. - Матеріали доступні за адресою: http://climed.network/ - Робочі наради за проектом проводяться раз на місяць у дистанційному форматі. - з 24 лютого до 31 грудня 2022 року виконання проекту призупинено, у зв'язку із введенням 24 лютого 2022 р. воєнного стану в Україні, на підставі відповідного рішення консорціуму.
Ірландія	Університетський коледж Корка, м.Корк	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	

Іспанія	Національний університет дистанційної освіти в Мадриді	1. Проект наукового співробітництва: “Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geoecology and Environmental Radioactivity”. 2. Міжнародний науковий проект та програма співпраці: “Quantum Systems in Chemistry and Physics (QSCP)”	Договір про співробітництво, 2017-2022pp. Угода про консорціум (2014-2024)	Участь у виконанні двох міжнародних наукових проектів.
	Автономний університет Барселони	Співробітництво в галузі наук про Землю. Дослідження у різних напрямках сучасної ядерної геофізики та палеоекології (Космічні промені надвисоких енергій в Антарктиді)	Договір про співробітництво з грудня 2014р.	Науковий проект та програма співпраці: Research in different areas of modern nuclear geophysics and paleoecology: The ultrahigh energy cosmic rays in Antarctica (2015-2025)
Іспанія	Університет Ровіра і Віргілі, м. Таррагона	Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом'якшення в локальному, національному та регіональному масштабах - ClimEd	Угода про консорціум в рамках проекту 619285-EPP-1-2020-1-FI-EPPKA2-SBNE-JP, 2020-2023 pp.	- Матеріали доступні за адресою: http://climed.network/ - Робочі наради за проектом проводяться раз на місяць у дистанційному форматі. - з 24 лютого до 31 грудня 2022 року виконання проекту призупинено, у зв'язку із введенням 24 лютого 2022 р. воєнного стану в Україні, на підставі відповідного рішення консорціуму.
	Політехнічний університет Каталонії	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	

Італія	Інститут хімічно-фізичних процесів (IPCF-CNR), м.Мессіна	«Дослідження властивостей простих рідинних розчинів методами статистичної фізики»	Білатеральна угода, з 2017 р.	- Проект «Supercooled liquids and glass transition» - Підготована сумісна публікація: Aliotta F., Vasi C., Gerasymov O., Spivak A. Towards definition of isothermal compressibility of binary liquid mixtures. <i>J.Chem.Phys.</i>
	Інститут морських наук Національної дослідницької ради Італії (CNR-ISMAR)	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 рр.	
	Національний інститут геофізики та вулканології			
Канада	Laboratory Connection Services (LCS) - міжнародна екологічна лабораторія, м.Лондон	Співробітництво в галузі наукових досліджень. «Технології тонкої пилоочистки за допомогою левітаційно-електрофоретичної технології»	Угода про співробітництво з 1.06.2022 р. на 10 років.	Спільна розробка технологічних аспектів електрофоретичних методів тонкої пилоочистки закритих приміщень.
КНР	Компанія Zhenrong Information Corp. Ltd - Academician Workstation (м.Вей Хай, провінція Шаньдун)	Дослідження датчиків з нанокластерною підсистемою	Договір про співробітництво з 11 листопада 2019 до 11 листопада 2022	<i>Kovalchuk V.V. Smorgh M.V., Metrology of the Real Nanoclusters: Structure and Optical Characteristics // Metrology & Instruments. - 2020. – № 1.- С.56-60</i> DOI: https://doi.org/10.33955/2307-2180(1)2020.54-58
	Хунанський нормальний університет, м. Чанша	1. Проект наукового співробітництва: “Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geoecology and Environmental Radioactivity”. 2. Міжнародний науковий проект та програма співпраці:	Договір про співробітництво, 2017-2022рр. Угода про консорціум (2014-2024)	Участь у виконанні двох міжнародних наукових проектів.

		“Quantum Systems in Chemistry and Physics (QSCP)”		
	Нанкінський університет інформатики та технології (Регіональний тренінговий центр ВМО)	Наукова та освітня співпраця	Меморандум про взаєморозуміння з лютого 2020 р.	Викладачі ОДЕКУ прослухали серію міжнародних курсів дистанційного навчання
Латвія	Латвійський університет, м. Рига	Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології – INTENSE	Угода про консорціум в рамках проекту 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SBHE-JP, 15.10.2017-14.10.2021, 5-річний пост-проектний період	- Матеріали доступні за адресою: http://intense.network/ - Видано посібник: Шаблій О. В., Пьянова І. Ю. Академічне письмо та презентація: навчальний посібник (англійською мовою) для здобувачів РВО PhD 2 року навчання за спеціальністю 103 “Науки про Землю”. Житомир: ТОВ «505», 2021. 86 с.
Молдова	Тираспольський державний університет	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 рр.	
Монголія	Національний університет Монголії, м. Улан-Батор	Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології – INTENSE	Угода про консорціум в рамках проекту 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SBHE-JP, 15.10.2017-14.10.2021, 5-річний пост-проектний період	- Матеріали доступні за адресою: http://intense.network/ - Видано посібник: Шаблій О. В., Пьянова І. Ю. Академічне письмо та презентація: навчальний посібник (англійською мовою) для здобувачів РВО PhD 2 року навчання за спеціальністю 103 “Науки про Землю”. Житомир: ТОВ «505», 2021. 86 с.
	Ховдський університет	Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та тех-	Угода про консорціум в рамках проекту 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-	

		ноекології – INTENSE	СВНЕ-JP, 15.10.2017- 14.10.2021, 5- річний пост- проектний пері- од	
Нідер- ланди	Компанія «Erda Research Technology Education», м. Рейсвейк	Комплексна доктор- ська програма з еко- логічної політики, ме- неджменту природо- користування та тех- ноекології – INTENSE	Угода про кон- сорціум в рамках проекту 586471- EPP-1-2017-1- EE-EPPKA2- СВНЕ-JP, 15.10.2017- 14.10.2021, 5- річний пост- проектний пері- од	- Матеріали доступні за адресою: http://intense.network/ - Видано посібник: Шаблій О. В., Пьянова І. Ю. Академічне пи- сьмо та презентація: навчальний посібник (англійською мовою) для здобувачів РВО PhD 2 року навчання за спеціальністю 103 “Науки про Землю”. Житомир: ТОВ «505», 2021. 86 с.
	Інститут прикладних досліджень у галузі води і надр Deltares	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021- 2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020- EU.3.2.3.3.)	Угода про на- дання гранту No 101000518, 2021- 2025 pp.	
Німеч- чина	Інститут квантової оптики ім. Макса Пла- нка Мюнхе- нського уні- верситету	Спільний проект: “Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geoecology and Environmental Radioactivity”	Договір про співробітництво (2017-2022pp.)	Участь у виконанні міжнародного науково- го проекту
	Математич- ний інститут Макса Пла- нка, м.Бонн	Спільний проект: “Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geoecology and Environmental Radioactivity”.	Договір про співробітництво (2017-2022pp.)	Участь у виконанні міжнародного науково- го проекту

	Інститут математики в науках ім. Макса Планка, Лейпциг	Спільний проект: "Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geoecology and Environmental Radioactivity".	Договір про співробітництво (2017-2022pp.)	Участь у виконанні міжнародного наукового проекту
	Технічний університет «Фрайбергська гірнича академія»	Співробітництво в галузі наук про Землю. Дослідження у різних напрямках сучасної ядерної геофізики та палеоекології (Космічні промені надвисоких енергій в Антарктиді)	Договір про співробітництво з грудня 2014р.	Науковий проект та програма співпраці: Research in different areas of modern nuclear geophysics and paleoecology: The ultrahigh energy cosmic rays in Antarctica (2015-2025)
	Грайфсвальдський університет	Співробітництво в галузі освіти і науки. Проект OPENSPACES від фонду DAAD	Меморандум про співробітництво з 2022 р.	Наукове стажування доц. Кузніченко С.Д., доц. Терещенко Т.М. та Гнатовської Г.А. на кафедрі географії та екології в Міждисциплінарному центрі досліджень регіону Балтійського моря Грайфсвальдського університету з травня по грудень 2022 р.
	Дослідницький центр Hereon ім. Гельмгольца	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	
Польща	Опольський державний університет (м. Ополе)	Спільні дослідження в галузі хімії навколишнього середовища. Наукова співпраця в галузі використання сучасних біотехнологій.	Договір про співробітництво з 01.01.2015 р.	
	Вища школа туризму та екології (м. Суха Безкідська)	Обмін досвідом з питань імплементації педагогічних новацій	Договір про співробітництво з 30 травня 2020 до 30 травня 2023	

	Університет АТН (м. Бельсько-Бяла)	Програма «спільний диплом» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОДЕКУ	Договір про співпрацю №EU/E/43/02/20 від 28 лютого 2020 р. на 5 років із можливістю продовження	Червень 2020 р. - розробка програми подвійних дипломів.
	Технічний університет Щецина (Ін-т хімії та охорони довкілля)	1. Проект «Аналіз та прогноз екологічного стану повітряного басейну промислових міст європейських міст; Дослідження просторово-часових розподілі важких металів тощо в Національних Парках Європейського Союзу» 2. Проект: “Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geocology and Environmental Radioactivity”.	Договір про наміри, співробітництво (2015-2025pp.) Договір про співробітництво (2017-2022pp.)	Участь у виконанні двох міжнародних наукових проектів
Румунія	Національний інститут з досліджень та розробок в галузі морської геології та геоекології (GeoEcoMar)	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	
	Національний інститут морських досліджень і розробок ім. Григора Антипи	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	
Словенія	Інститут Йозефа Стефана в Любляні	Співробітництво в галузі наук про Землю. Дослідження у різних	Договір про співробітництво з грудня 2014р.	Науковий проект та програма співпраці: Research in different

	ні	напрямах сучасної ядерної геофізики та палеоекології (Космічні промені надвисоких енергій в Антарктиді)		areas of modern nuclear geophysics and paleoecology: The ultrahigh energy cosmic rays in Antarctica (2015-2025)
США	Університет Алабами в м.Хантсвіль	Освітня та наукова співпраця	Меморандум про взаєморозуміння з 21.12.2019 р.	Проводилися консультації щодо розвитку двостороннього співробітництва з David Berkowitz, Деканом Graduate School
	Управління з охорони навколишнього середовища США, м.Вашингтон	Проект наукового співробітництва: "International Cooperation of Environment and Development"	Договір про співробітництво, 2017-2022 рр.	Виконання проекту "International Cooperation of Environment and Development"
Туреччина	Близькосхідний технічний університет, м.Анкара	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 рр.	
	Університет Докуз Ейлюль, м.Ізмір			
	Технічний університет Караденіз, м.Трабзон			
Філіппіни	Університет Perpetual Help System Dalta Molino в м. Бакур	Співпраця в галузі освіти та науки	Двостороння угода про співпрацю підписана 10.11.2022 р. попередньо на 5 років	В листопаді 2022 р. професор кафедри інформаційних технологій Д.А. Зайцев читав лекції для студентів Університету Perpetual.
Фінляндія	Університет Гельсінки	- Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом'якшення в локальному, національному та регіональному масштабах - ClimEd - Дослідження та розробка моделюючих	- Угода про консорціум в рамках проекту 619285-EPP-1-2020-1-FI-EPPKA2-SBNE-JP, 2020-2023 рр. - Меморандум	- Матеріали доступні за адресою: http://climed.network/ - Робочі наради за проектом проводяться раз на місяць у дистанційному форматі. - з 24 лютого до 31 грудня 2022 року виконання проекту призупинено, у зв'язку із введенням 24 лютого 2022 р. воєнного стану в Україні, на підставі відповідного рішення консорціуму.

		платформ для онлайн-поєднаних інтегрованих зворотних зв'язків і взаємодії в системі метеорологія-хімія-аерозолі при багато-масштабному моделюванні погоди, клімату та атмосферного складу	про взаєморозуміння щодо кооперації між Програмою Пан-Євразійський експеримент (РЕЕХ) та університетом від 14.06.2018 (на 10 років)	- Міжнародний проект Enviro-РЕЕХ on ECMWF HPC (Пан-Євразійський експеримент (РЕЕХ) на платформі Європейського центру середньострокових прогнозів погоди
Франція	Університет П'єра і Марії Кюрі, Париж	Проект наукового співробітництва: "Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geocology and Environmental Radioactivity"	Договір про співробітництво (2017-2022)	Участь у виконанні міжнародного наукового проекту
	Університет Франш-Конте	Співробітництво в галузі наук про Землю. Дослідження у різних напрямках сучасної ядерної геофізики та палеоекології (Космічні промені надвисоких енергій в Антарктиді)	Договір про співробітництво з грудня 2014р.	Науковий проект та програма співпраці: Research in different areas of modern nuclear geophysics and paleoecology: The ultrahigh energy cosmic rays in Antarctica (2015-2025)
	Морський центр-кластер Pôle Mer Méditerranée	Проект «Developing an Optimal and Open Research Support system to unlock the potential for blue growth in the Black Sea (DOORS)» [2021-2025], Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (H2020-EU.3.2.3.3.)	Угода про надання гранту No 101000518, 2021-2025 pp.	
	Французький інститут дослідження океану (Ifremer)			
Хорватія	Політехнічний університет Медіумур'є, м. Чаковець	Академічний обмін студентами та викладачами в галузі економіки, туризму, комп'ютерних наук та екології	Двостороння угода про співробітництво від 4 лютого 2020 р.	Підписано угоду про академічний обмін студентами та викладачами
Швеція	Університет м. Уппсала	1. Проект наукового співробітництва: "Applied Mathematics, Computational Quantum and Laser Optics, Mathematical Geocology and	1. Договір про співробітництво, 2017-2022	Міжнародні семінари з квантових систем (за індивідуальними грантами), у тому числі публікації колективних монографій Advances in the Theory

		Environmental Radioactivity". 2. Міжнародний науковий проект та програма співпраці: "Quantum Systems in Chemistry and Physics (QSCP)"	2. Угода про виконання проекту (2014-2024)	of Atomic and Molecular Systems. Series: Progress in Theoretical Chemistry and Physics видавництвом Springer.
--	--	--	--	---

Підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

В університеті діють дві Спеціалізовані вчені ради по захисту докторських та кандидатських дисертацій по 4-м науковим спеціальностям. Активно працює аспірантура та докторантура. Статистичні данні щодо їх діяльності наведені у табл. 15.

Таблиця 15

Показники діяльності аспірантури і докторантури

№		2020	2021	2022
Аспірантура				
1.	Прийом:	9	14	43
	держбюджет			
	денна	6	6	13
	вечірня	2	2	-
	здобувачі	-	3	2
	контракт			
	денна	1	3	15
	вечірня	-	-	7
	заочна	-	-	6
2.	Випуск:	9	8	5
	держбюджет			
	Денна	6	8	5
	вечірня	-	-	-
	контракт			
	Денна	-	-	-
	вечірня	-	-	-
	Заочна	3	-	-
3.	Захист дисертацій в т.ч. працівниками ОДЕКУ	4	1	1
4.	Кількість випускників аспірантури, які залишилися працювати в ОДЕКУ	1	2	1
Докторантура				
1.	Прийом:	-	-	-
2.	Випуск:	-	-	-
3.	Захист дисертацій, в тому числі працівниками ОДЕКУ	-	-	-
4.	Кількість випускників докторантури, які залишилися працювати в ОДЕКУ	-	-	-

У спеціалізованих вчених радах університету протягом 2022 р. науковцями університету захищено 2 докторські та 3 кандидатських дисертації; 1 дисертація захищена в Інституті проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України і 1 дисертація – в Інституті морської біології НАН України.

Загальна чисельність аспірантів у 2022 р. – 66 (41 з відривом від виробництва, 25 – без відриву). Прийнято в аспірантуру 43 (з них 28 – за контрактом), закінчили – 5, з них із захистом дисертації – 1. Чисельність докторантів – 0.

Діяльність аспірантури ОДЕКУ

<i>Назва показника наукової</i>	2020	2021	2022
Загальна чисельність аспірантів у звітному	61	54	66
з них:– з відривом від виробництва	49	36	41
– без відриву від виробництва	12	18	25
Чисельність аспірантів прийнятих у звітному періоді	9	14	43
Чисельність аспірантів, які закінчили аспірантуру у звітному періоді, усього	9	8	5
З них:– із захистом дисертації	5	1	1
Ефективність діяльності аспірантури, %	56	12,5	20,0
Кількість аспірантів, які залишилися працювати в ОДЕКУ, усього	1	2	1
% аспірантів, які залишилися працювати в ОДЕКУ, усього	12	25	20

З 2016 р. в аспірантурі університету здійснюється підготовки докторів філософії в аспірантурі ОДЕКУ за ліцензованими освітньо-науковими програмами за новими спеціальностями:

- 051 «Економіка»;
- 101 «Екологія»;
- 103 «Науки про Землю»;
- 113 «Прикладна математика»;
- 122 «Комп’ютерні науки та інформаційні технології»;
- 183 «Технології захисту навколишнього середовища»;
- 104 «Фізика та астрономія».

В університеті успішно працює докторантура за спеціальностями «Екологія» та «Науки про Землю».

В університеті здійснюються заходи щодо підвищення ефективності аспірантури, впровадженню принципів Болонського процесу у навчальний процес аспірантів. Так, в результаті виконання міжнародних освітніх проєктів в університеті розроблені типові навчально-наукові плани підготовки фахівців вищої кваліфікації у аспірантурі за європейськими стандартами підготовки докторів філософії у відповідних галузях. Ці плани реалізовані за кредитною накопичувальною системою.

**Діяльність спеціалізованих вчених рад ОДЕКУ,
захист дисертацій НПП ОДЕКУ**

<i>Назва показника наукової та науково-технічної діяльності</i>	2020	2021	2022
Кількість спеціальностей, за якими проводився захист дисертацій в спеціалізованих вчених радах ОДЕКУ, всього	6	6	1
з них:– спеціальностей в докторських спеціалізованих вчених радах	4	4	-
з них:– спеціальностей PhD в разових спеціалізованих вчених радах	2	2	1
Кількість захищених дисертацій у звітному періоді, усього	7	12	1
з них: – кандидатських дисертацій	2	4	-
– захищених у спеціалізованих вчених радах ОДЕКУ, усього	2	1	-
<i>У тому числі:</i> – захищених працівниками ОДЕКУ	2	1	-
– захищених сторонніми працівниками	-	-	-
– захищених у спеціалізованих вчених радах за межами ОДЕКУ, усього	-	2	-
з них: – дисертацій доктора філософії	3	2	1
– захищених у разових спеціалізованих вчених радах ОДЕКУ, усього	3	2	1
<i>У тому числі:</i> – захищених працівниками ОДЕКУ	2	1	1
– захищених сторонніми працівниками	1	1	-
– докторських дисертацій	2	6	-
– захищених у спеціалізованих вчених радах ОДЕКУ, усього	1	4	-
<i>У тому числі:</i> – захищених працівниками ОДЕКУ	0	2	-
– захищених сторонніми працівниками	1	2	-
– захищених у спеціалізованих вчених радах за межами ОДЕКУ, усього	1	2	-

Показники фінансової діяльності, поліпшення матеріально-технічної бази університету

7.1. Фінансова діяльність університету здійснюється у відповідності з чинним законодавством України, нормативними актами Міністерства освіти і науки України та затверджених щорічних кошторисів. Всі договірні зобов'язання беруться згідно затверджених кошторисів.

Таблиця 16

Показники фінансово-господарської діяльності університету (тис.грн)

№	Показник	2018	2019	2020	2021	2022
1	Загальний обсяг фінансування основної діяльності - без науки по <u>загальному фонду</u> (тис. грн)	54868,2	57479,4	57330,0	58589,3	57334,6
2	Загальний обсяг надходжень по <u>спеціальному фонду</u> (основна діяльність - без науки) (тис. грн) У т.ч. надходження від надання:	20805,4	20299,5	17174,2	17309,3	11557,6
	- освітніх послуг	10590,1	11956,3	10852,6	11302,1	8822,7
	- господарських послуг	5528,6	5760,6	4537,5	4997,6	2706,3
	- оренда	127,8	215,5	53,5	46,1	27,9
	- інші надходження, включаючи Темпус-проекти	4558,9	1556,9	1362,8	1044,6	0,0
3	Структура витрат коштів по <u>загальному фонду</u> (тис. грн), всього У т.ч. витрати на:	54868,2	57135,0	57335,0	58589,3	57292,5
	- заробітну плату	39030,3	41304,9	39748,0	44588,5	43153,7
	- стипендію	8823,5	6979,9	6038,2	5375,5	5336,9
	- комунальні та господарські послуги	6326,0	6738,9	5652,1	5704,2	6231,1
	- придбання обладнання та інвентарю	756,8	1560,0	500,3	570,1	720,2
4	Структура витрат коштів по <u>спеціальному фонду</u> (тис. грн), всього (основна діяльність , включаючи Темпус) У т.ч. витрати на:	18874,8	18675,8	19504,5	18198,0	13855,8
	- заробітну плату	9204,0	11580,7	14232,5	13536,0	11879,0
	- придбання обладнання та інвентарю	4527,4	1634,9	605,6	357,0	278,4
	- комунальні та інші послуги	5183,4	5724,4	4620,5	4175,4	1656,6

Штатний розклад формується в межах затвердженої чисельності науково-педагогічного складу та інших працівників по загальному фонду та затвердженого фонду оплати праці по спеціальному фонду.

В університеті діє план по зменшенню витрат на енергоносії, згідно якого встановлені лічильники тепло- та водопостачання у всіх будівлях.

Вжитими заходами за останні роки вдалося створити та підтримувати стан потужної матеріально-технічної бази навчального процесу. Незважаючи на скрутні фінансові умови 2019-2022 років, адміністрацією університету забезпечується стає фінансове становище (див. табл. 16) та нормальні умови для організації навчального процесу, наукових досліджень, соціально-побутові умови проживання та організації дозволу студентів та аспірантів. В університеті немає переносів початку весняного семестру та проведення аудиторних занять студентів – щорічно заняття починаються з початку лютого.

Стан формування та виконання спеціального фонду університету по основній та науковій діяльності наведений у табл. 16, 17, 18 та рис. 3-6 відповідно.

7.2. Аналіз підсумків фінансової діяльності (основна діяльність та наукова діяльність) свідчить, що в складних умовах 2019-2022 рр., пов'язаних із суттєвим збільшенням витрат на утримання університету (в першу чергу, внаслідок підвищення тарифів на комунальні послуги, а також цінами на послуги та товари), вдалося запобігти наявності кредиторської заборгованості по захищеним статтях бюджету – заробітній платі, стипендії, виплатам дітям-сиротам та позбавленим батьківського піклування, комунальним платежам. Більше того, залишок коштів по спеціальному фонду в університеті на кінець року з урахуванням всіх фінансових зобов'язань вдвічі свідчить про стабільний фінансовий стан університету та можливість створення сталого фону університету у відповідності до п. 21 ст. 1 та п. 3 ст. 70 Закону України «Про вищу освіту».

Таблиця 17

Аналіз формування та виконання спеціального фонду (тис. грн)
(основна діяльність, включаючи міжнародні освітні програми)

Рік	Надходження за рік	Витрати за рік	Кредиторська заборгованість на 1.01. наступн. року	Залишок на 01.01. наступного року
2018	20903,5	18889,1	-	14 263,4
2019	20299,5	18693,6	-	15 769,9
2020	17174,2	19504,5	-	13 144,2
2021	17309,3	18198,0	-	17 740,0
2022	11557,6	13855,8	-	16 875,1

Це вдалося зробити в умовах значного скорочення контингенту контрактних студентів завдяки своєчасно вжитим заходам щодо:

- приведення штатного складу до фінансових показників діяльності університету;
- економії витрат на комунальні послуги;

- отримання грантів на проведення наукових досліджень та розробку міжнародних освітніх проектів – за останні 5 роки завдяки цієї діяльності вдалося отримали більше 2,5 млн. грн.

**Доходи університету (тис. грн.) у 2022 році, разом по
основній та науковій діяльності,
загальний (57 912,4) та спеціальний (12 082,8) фонди,**

Розподіл доходів університету у 2022 р. за загальним та спеціальним фондами

Окремо слід виділити умови 2022 року – у зв'язку зі збройною агресією рф фінансове становище різко погіршилося. Суттєво зменшилися доходи від освітньої діяльності, надання послуг за проживання у гуртожитках, призупинилися виконання міжнародних освітніх проектів.

Крім того, слід відмітити поступове суттєве зменшення власних надходжень від основної діяльності, що до 2022 року однозначно було пов'язано зі зменшенням контингенту контрактних студентів, значним зменшенням ставок по депозитах, на які зараховувалися тимчасово вільні кошти спеціального фонду, а також із загальним зменшенням студентів в гуртожитках університету. Причини цього зменшення були проаналізовані у розділі 3 цього звіту.

В той же час, завчасними діями адміністрації університету вдалося запобігти наявності кредиторської заборгованості по захищеним статтях бюджету – заробітній платі, стипендії, виплатам дітям-сиротам та позбавленим батьківського піклування, комунальним видаткам.

На жаль, ці дії, а також вимоги бюджетного законодавства призвели до поступових скорочень персоналу університету – як чисельності науково-педагогічних працівників, так й навчального-допоміжного та іншого персоналу. Специфіка підготовки фахівців за основними спеціальностями – Науки про Землю, Екологія, Водні біоресурси та аквакультура вимагають наявності

розгалуженої мережі навчальних лабораторій, баз навчальної практики, тому зазначене скорочення персоналу університету значно позначилося на реалізації планів розвитку університету, призвели до фактичної консервації баз практики та скорочення навчальних лабораторій.

Видатки університету у 2022 році
загальний фонд (основна+наукова діяльність)
всього (57 292,5 + 577,8) тис.грн

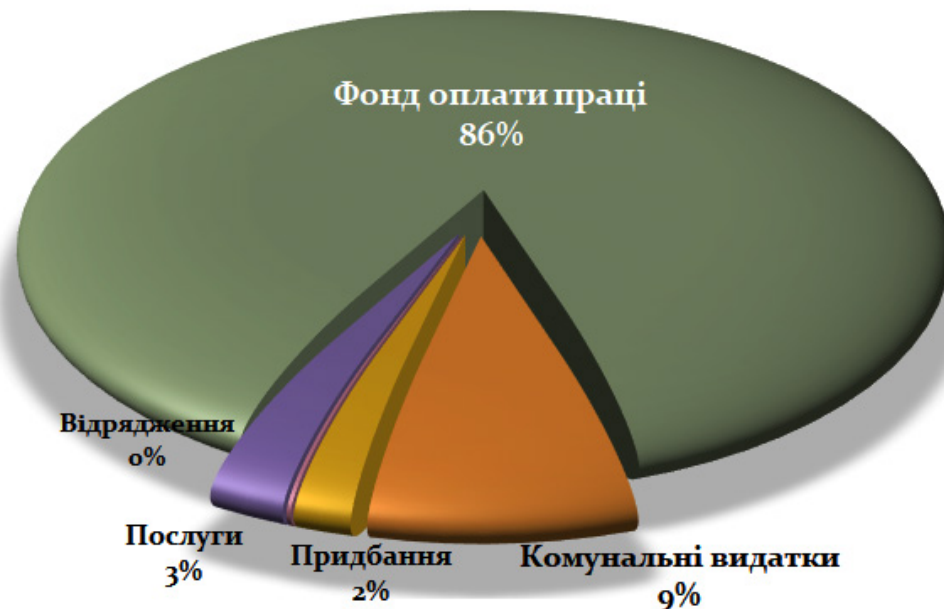
Розподіл видатків університету у 2022 р. за загальним фондом

Доходи університету у 2022 році
спеціальний фонд (основна діяльність+інші надходження,
без науки) всього 11557,6 тис.грн

Структура доходів спецфонду університету (без науки) у 2022 році

**Видатки університету у 2022 році по
спеціальному фонду (основна+наукова діяльність)
всього (13 855,8 + 720,4) тис.грн**

Структура видатків за спецфондом університету у 2022 році

Кошти загального фонду витрачалися (див. табл. 16) в основному на заробітну плату (72% від загального обсягу видатків у 2019 році), видатки на стипендію студентам та аспірантам, а також видатки студентам-сиротам та тим, хто залишився без піклування батьків – 16% від загального обсягу видатків у 2018 році та на оплату комунальних та господарських витрат – 10%. Видатки на утримання склали біля 2% від всіх витрат по загальному фонду.

Кошти спеціального фонду у 2019 році витрачалися на такі видатки:

- фонд оплати праці зріс у 2019 році на 22,3% та складає 49% від загального обсягу видатків за спецфондом університету;
- оплата комунальних послуг - 11% від загального обсягу видатків у 2019 за спецфондом);
- придбання предметів матеріалів та обладнання – 16% від загального обсягу видатків у 2019 за спецфондом; загальний обсяг видатків на придбання зріс у порівнянні з 2018 р. майже в 3,6 разів через закупівлю обладнання за міжнародним освітнім проектом ESOIMPACT;
- оплата послуг по утриманню закладу, включаючи проведення поточного ремонту – 15% від загального обсягу видатків у 2019 за спецфондом;
- проведення капітального ремонту навчальних приміщень та гуртожитків університету – 7% від загального обсягу видатків у 2019 р. за спецфондом);
- відрядження працівників, в т.ч. на міжнародними проектами – 2% від загального обсягу видатків у 2018 за спецфондом.

Заходи щодо виконання умов Колективного договору

8.1. Колективний договір між адміністрацією та профспілковим комітетом університету на 2017 - 2020 роки був подовжений рішенням конференції трудового колективу університету у лютому 2021 року до 31.12.2022 року. Зараз готується нова редакція Колективного договору на 2023 – 2025 роки.

Згідно умов Колективного договору та затверджених Кошторисів університету щорічно проводиться робота по утриманню та оновленню матеріально-технічної бази навчального процесу, наукових досліджень та соціальних умов студентів та співробітників університету.

Для забезпечення навчального процесу, наукових досліджень та сталого функціонування підрозділів університету у 2022 році за рахунок коштів спеціального фонду та міжнародних освітніх проектів було придбано:

- обладнання та устаткування для навчальних та наукових лабораторій на загальну суму **0,3 млн. грн.**
- предметів та матеріалів на загальну суму **0,6 млн. грн.**

За 2022р. виконано ремонтних робіт на загальну суму більше **0,5 млн. грн.**

Значний обсяг ремонтних робіт було виконано в університеті та коледжі комп'ютерних технологій власними силами (див. розділ «**Короткий огляд досягнень університету у 2022 році**» на початку звіту).

Адміністрація університету спільно з профспілковим комітетом здійснює систематичний контроль за своєчасним виконанням умов Колективного договору. Конференція трудового колективу щорічно заслуховує звіти ректора щодо виконання колективного договору.

8.2. Виплата заробітної плати та стипендії здійснювалася своєчасно, комунальні платежі здійснювалися в межах, затверджених кошторисами університету, заборгованостей за звітний період не було.

8.3. Для забезпечення безпечних умов праці в університеті щорічно виконується комплекс заходів по поліпшенню стану охорони та сприятливих умов праці та навчання. Згідно з Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти, затвердженим наказом МОН від 01.08.2001р. за № 563 та Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України, затвердженим наказом МОН України 18.04.2006р. № 304) в новій редакції, затвердженої наказом МОН України 22.11.2017р. № 1514 проводиться навчання та підвищення кваліфікації відповідальних осіб, перевірки виконання умов охорони праці в навчальних лабораторіях та у навчальних базах практики.

Суттєва увага приділялася поліпшенню пожежної безпеки в навчальних корпусах та гуртожитках університету. В умовах відсутності державного фінансування встановлення автоматичних систем пожежної сигналізації та пожежогасіння у студентському гуртожитку № 2 була встановлена автоматична система сигналізації та пожежогасіння вартістю більше **1,5 млн. грн.** Воєн-

ний стан унеможливив подовження цих робіт на студентський гуртожиток №1 через брак відповідних коштів зі спеціального фонду університету. В той же час, адміністрацією були оновлені засоби пожежотушіння у гуртожитках та навчальних корпусах, проведені навчальні тривоги по евакуації мешканців гуртожитків, проведені навчальні заняття по діям персоналу університету в умовах пожежної тривоги.

8.4. В університеті значна увага приділяється розвитку спортивно-масової роботи та спорту високих досягнень – існуюча матеріально-технічна база (5-ти поверховий спортивний корпус з плавальним басейном, спортивні майданчики у складі кампусу університету) дозволяє організувати масове залучення студентів до здорового образу життя. Серед студентів університету 1 заслужений майстер спорту, 1 майстер спорту міжнародного класу, 18 майстрів спорту.

Університет пишається студентами та випускниками, які здобули під час навчання найвищі спортивні нагороди - Хомрова Олена – олімпійська чемпіонка з фехтування (2008р.), Самострол Олександр – переможець Кубка світу з кульової стрільби в м.Зуль, Німеччина (2016р.). Також він отримав статус бронзового призера у командній першості та в особистому заліку Чемпіонату Європи 2016 року.

За підсумками обласних студентських ігор серед ЗВО Одеської області студенти університету займають перше місце у II групі, яка включає 13 ВНЗ III-IV рівнів акредитації.

Захист відомостей, що складають державну, службову та комерційну таємницю, в університеті здійснюється відповідно до Закону України "Про державну таємницю" та "Про інформацію", Положення про о, затвердженого постановою КМУ № 609 від 04.08.1995р. а також Порядку організації та забезпечення режиму секретності в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, установах і організаціях, затвердженого постановою КМУ від 18.12.2003р. за № 939. В університеті діє режимно-секретний відділ, в складі якого працюють два працівники, та відділ мобілізаційної роботи. Основна діяльність цього підрозділу направлена на забезпечення роботи кафедри військової підготовки університету. В університеті створена та постійно поновлюється номенклатура посад працівників, заняття яких потребує оформлення допуску до державної таємниці.

Щорічно університет звітує перед Міністерством освіти і науки України про стан охорони державної таємниці згідно вимог Інструкції про порядок підготовки державної статистичної звітності за формою № 1-СЗ.

В 2015 та 2017 роках стан роботи по забезпеченню режиму секретності було перевірено органами СБУ, за підсумками яких університету надавався спецдозвіл на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею. Останній раз цей дозвіл наданий до 10.10.2022р.

Зауваження та встановленні недоліки у роботі режимно-секретного відділу оперативно усуваються.

Проблемним питанням є формування кадрового складу цього підрозділу з огляду на низький рівень оплати праці, що не дає можливості залучення на посади висококваліфікованих фахівців у цій галузі.

Дотримання чинного законодавства, вжиття заходів щодо удосконалення управління, зміцнення договірної, трудової дисципліни

Вдосконалення структури управління університетом у звітному період здійснювалося за рахунок таких заходів:

- затверджені та приведені у відповідність до чинного законодавства положення про структурні підрозділи та посадові інструкції науково-педагогічних та інших категорій працівників;
- розроблені та затверджені на конференції трудового колективу Статут університету (червень 2015 р.) та Колективний договір (лютий 2017р.);
- з метою покращення трудової дисципліни на конференції трудового колективу затверджені "Правила внутрішнього розпорядку", які регламентують порядок прийому і звільнення працівників, основні обов'язки адміністрації академії і працівників, режим робочого часу і часу відпочинку, правила заохочення за досягнення в роботі та заходи щодо покарання за порушення;
- в університеті розроблено типову форму трудового договору та контракту, як особливої форми договору;
- організація роботи з охорони праці здійснюється у відповідно до "Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в закладах освіти", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001р. № 563.

В університеті створена розгалужена система студентського самоврядування, яка організує свою роботу у відповідності до вимог українського законодавства: Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту», рішеннями Міністерства освіти і науки, Статуту ОДЕКУ, Положенням про студентське самоврядування в ОДЕКУ, Концепцією виховної роботи в ОДЕКУ, Стратегією розвитку університету на 2010-2020 роки. Керівництво студентського самоврядування Одеського державного екологічного університету приймає активну участь у громадських студентських організацій та рівні області, України та міжнародному рівні.

Керівництво університету, інституту та факультетів постійно приймає участь в організації і безпосередньо в роботі органів студентського самоврядування (Статут ОДЕКУ, накази ректора з питань організації роботи органів студентського самоврядування, рішення Вченої ради, проведення загальних зборів представників студентського самоврядування з керівництвом університету).

Діяльність виконавчих органів студентського самоврядування в інституті і на факультетах здійснюється як в організаційній та навчальній діяльності, так й в позанавчальний час. Така діяльність здійснюється постійно, що забезпечує вирішення різнобічних питань студентського життя, які належать до компетенції студентського самоврядування.

Щорічно реалізуються заходи щодо забезпечення охорони праці та безпеки життєдіяльності в університеті: проводяться перевірки електроустановок, безпечної експлуатації будівель та споруд академії, виконуються планові роботи з ремонту та ревізії вентиляційних установок в приміщеннях навчальних та наукових лабораторій, в аудиторіях, складах та інших приміщеннях. Здійснюється профілактичний ремонт каналізації, енергозабезпечення, водопостачання, газової та опалювальної системи.

Згідно Положення про розробку інструкцій з охорони праці, яке затверджено наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998р. №29, в університеті своєчасно розробляються і переглядаються інструкції з охорони праці.

Згідно наказу по університету було проведено навчання та перевірку знань з питань безпеки життєдіяльності працівників університету, керівний склад університету склав іспити в Держнаглядохоронпраці та МОНМС України.

Забезпечується здійснення медичними установами міста обов'язкових попередніх і періодичних (один раз на рік) медичних оглядів працівників університету, які працюють у шкідливих та небезпечних умовах праці, а також медико-профілактичне обслуговування всіх без винятку працівників.

Щорічно працівники Одеської обласної СЕС здійснюють контроль і видають санітарний паспорт гуртожитків і навчальних корпусів університету.

Виконання показників ефективності використання державного майна і прибутку, а також показників майнового стану університету

На балансі Одеського державного екологічного університету знаходиться нерухоме майно (див. табл. 3) загальною площею 70676 кв.м., з них – 52237 кв.м. площі університету, які розташоване на 4-х земельних ділянках загальною площею 79068 кв.м., в тому числі земельні ділянки під навчально-науковими лабораторіями – базами навчальних практик 52341 кв.м.

Загальна балансова вартість нерухомого та рухомого майна університету станом на 31.12.2022р. складає **269 млн. 166 тис. 552,13 грн.**

Державне майно, яке надано університету в оперативне управління, використовується за цільовим призначенням для виконання статутних завдань, а саме: надання освітніх послуг, проведення науково-дослідних робіт, забезпечення умов проживання, харчування, спортивно-масової роботи та оздоровлення студентів та співробітників університету.

Адміністрацією університету вживаються всі можливі заходи щодо оформлення прав власності на нерухоме майно та державних актів на постійне користування земельними ділянками. Так, оформлені та зареєстровані майнові права на практично всі будівлі навчальних корпусів, польових лабораторій та гуртожитків університету, включно з Одеським фаховим коледжем комп'ютерних технологій.

Оформлені права постійного користування земельними ділянками загальною площею 3,2720 га (м. Одеса, вул. Львівська, 15) та 0,3842 га (с. Маяки,

Одеська область). Зараз проводиться робота щодо оформлення земельних ділянок коледжу комп'ютерних технологій та навчальних баз університету.

Станом на 31.12.2022 р. безпосередньо в університеті та в Одеському коледжі комп'ютерних технологій в оренду здані приміщення, які не використовуються у навчальному процесі, загальною площею **437,95** кв.м., розташовані за адресами: вул. Львівська, 15; вул. Ак. Корольова, 5 та вул. Ак. Корольова, 26. З них, в приміщеннях університету – **47,95** кв.м., в приміщеннях коледжу – **390,0** кв.м. В тому числі:

1. Банкомат АО "Sense-банк" (НЛК №1 університету) – загальною площею 2,5 кв.м.;
2. Телефонний концентраторний вузол ТОВ «Фарлеп-Інвест» (НЛК №1 університету) – загальною площею 18,2 кв.м.;
3. Пункти копіювання – ФОП Кудашов Є.С. (НЛК №1 – 8,25 кв.м. та НЛК №2 – 11,0 кв.м.);
4. Приватне підприємство «Чайкофф» (торгівля чаєм, кавовими напоями та фасованою продукцією – спортивний корпус) – 4,0 кв.м.;
5. Пральні автомати ТОВ "Центральна пральня" гуртожиток №1 – 4 кв.м.;
6. Пункт копіювання та продажу канцтоварів в Одеському коледжі комп'ютерних технологій – ФОП Рудковська Ю.С. – загальною площею 30,0 кв.м.;
7. Автомат по продажу гарячих та холодних напоїв в Одеському коледжі комп'ютерних технологій – ФОП Матковський В.І. – 2,0 кв.м.;
8. Одеський регіональний центр оцінювання якості освіти МОН України (в гуртожитку Одеського коледжу комп'ютерних технологій) – 358,0 кв.м.

За останні доходи від об'єктів оренди в Одеському державному екологічному університеті суттєво зменшилися через зменшення площ, переданих в оренду, а також ковідних нормативних послаблень орендарям. В той час, орендарі оплачували частину (пропорційну займаній площі або за показниками лічильників) комунальних послуг та витрат на утримання будівель університету та коледжу.

Нецільового використання бюджетних коштів, фінансових зловживань або фінансових порушень за 2022 рік в університеті та коледжі встановлено не було.

За час дії контракту фінансово-господарську діяльність університету перевірялася органами фінансового аудиту та податкової служби, а також органами прокуратури, внутрішніх справ, іншими перевіряючими органами. Нецільового використання бюджетних коштів, фінансових зловживань або суттєвих фінансових порушень в університеті встановлено не було.

Своєчасні розрахунки з установами, організаціями, банками, поставальниками і іншими організаціями. Своєчасне і повне внесення платежів до бюджету, включаючи внески до Пенсійного фонду, виконання кошторисів прибутків і видатків, недопущення заборгованості зарплати, за спожиті енергоносії і комунальні послуги.

Розрахунки з бюджетом (включаючи сплату внесків до Пенсійного фонду, інших державних цільових фондів), організаціями, податковими установами, банками здійснюються вчасно згідно затверджених кошторисів і в межах одержаного фінансування. Договірні зобов'язання по комунальним послугам, енергоносіям та іншим статтям видатків беруться в межах доведених лімітів та затверджених кошторисів. Податки та обов'язкові платежі до державних цільових фондів здійснювалися своєчасно та в повному обсязі.

Станом на 01.01.2023р. в університеті відсутня заборгованість по заробітній платі та відрахуванням до державних цільових фондів, стипендіям, оплаті комунальних послуг та енергоносіїв.

Всі інші зобов'язання згідно контракту виконувалися у відповідності до законодавства України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, інших органів центральної виконавчої влади, Статуту Одеського державного екологічного університету.

Особисті здобутки

За звітний період окрім виконання службових обов'язків, визначених нормативними документами та контрактом, виконував обов'язки Голови Ради ректорів закладів вищої освіти Одеського регіону, а також заступника голови Ради Південного Наукового центру Національної Академії наук та Міністерства освіти і науки України.

Є головою спеціалізованої Вченої ради по захисту докторських дисертацій за науковими спеціальностями „Метеорологія, кліматологія та агрометеорологія” „Гідрологія та гідрохімія” та „Океанологія”. Також є членом редколегії наукових журналів «Український гідрометеорологічний журнал», «Вісник Одеського державного екологічного університету та заступником головного редактора «Причорноморського екологічного бюлетеня».

У березні 2017 року обраний головою Всеукраїнської громадської організації «Українське метеорологічне та гідрологічне товариство». У жовтні 2018 року обраний головою Басейнової Ради річок Причорномор'я.

Є членом Одеської регіональної Ради з економічних реформ, науково-технічної Ради з питань охорони навколишнього природного середовища, моніторингу довкілля, реалізації регіональних програм області та сталого розвитку в регіоні при Одеській державній обласній адміністрації.

Маю понад 180 наукових та науко-методичних праць, з яких 5 входять до науково-метричної бази Scopus та 2 – до Web of Science. За звітний період

прийняв участь у 2-х міжнародних наукових конференціях, у 2022 році надруковано 4 наукових праці.

Також надруковано декілька статей у печатних та електронних ЗМІ з питань вищої освіти, екології та адаптації до змін клімату. Неодноразово виступав у телевізійному ефірі з питань вищої освіти, екології та змін клімату.

15. Звіт ректора про результати його діяльності за 2022 рік був заслуханий та обговорений на конференції трудового колективу Одеського державного екологічного університету, яка відбулася 17 січня 2023 р.

За затвердження цього звіту та позитивну оцінку діяльності ректора члени конференції трудового колективу університету проголосували одностайно.

Ректор

С.М. Степаненко